

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Prangli pääste- võimekus täienes

Möödunud aasta lõpus lisandus Viimsi vallavalitsuse abiga Prangli saare vabatahtlike päästjate varustusse juba teine **päästeauto**. Saare päästevõimekusest **loe lk 5**.

Haabneeme päevakeskus 25

Veerandsajandat sünnipäeva tähistavast päevakeskusest on kujunenud oluline mitmekülgse programmiga **kogukonna** kohtumispaik. **Loe lk 10–11**

Worldloppet meistri tiitel tuli Viimsisse

24. veebruaril oma 143. suusamaratonile startiv **Arvo Raja** on osalenud kõigil Estoloppeti maratonidel ja lisaks kümnel Worldloppet sarja kuulual suusasõidul. **Loe lk 18**

UUS SÖÖGIKOHT: viimsilaste söögikohtade valikusse lisandub Vapiano restoran. **Loe lk 4 >**

Eesti Vabariigi 107. aastapäeva puhul lipu heiskamine

24. veebruaril kell 7.30
Viimsi vabaõhumuuseumis

VIIMSI
VALD

JUHTKIRI

Kaunist Eesti Vabariigi aastapäeva!

Eesti Vabariigi aastapäev on aeg, mil peatume hetkeks, et mõelda meie ühistele väärtustele ja saavutustele. See päev tuleb meelde meie ajalugu, kultuuri ning ühtekuuluvustunnet, mis on aidanud kujundada maailma meie ümber just selliseks, nagu see täna on. Kultuuril on ühiskonna vaimuse ja väärtuste hoidjana keskne roll. See on üks oluline komponent, mis teeb Eestist just selle unikaalse Eesti, mida me hoiame ja väärtustame. Mainimata ei saa jätta, et viimsilaste panus Eesti kultuuri hüvanguks on alati olnud silmapaistev – meie kogukonna liikmeteks on olnud ja on praegugi mitmeid Eesti kultuuri seisukohalt olulisi inimesi.

Kultuuri mõttes on käesolev aasta eriline mitmel põhjusel. Esiteks tähistame raamatuaastat, mis tõstab fookusesse ja väärtustab eestikeelse kirjase tõlget meie rahvuslikus identiteedis. Raamatud on kui ajas rändavad saatjad, kandes endas meie rahva mõtteid, unistusi ja kogemusi. Nad on aknad erinevatesse maailmadesse ning sillad ajastute ja kultuuride vahel. Raamatud aitavad meil mõista oma minevikku, väärtustada olevikku ja kujundada tulevikku. Nende kaudu saame osa lugudest, mis ühendavad meid, hoolimata ajast või ruumist. Olgu tege- mist ajalooliste kroonikate, luuletuste või tänapäevaste romaanidega – kõik räägivad oma lugu.

Meie kogukond on tugev, sest me hindame oma juuri ja mõistame, kui oluline on üksteise toetamine.

2025 on ka laulu- ja tantsupeo aasta, millega on seotud paljud viimsilased – nii selle suurürituse korralduse kui ka osalejate näol. Soovin kõigile palju edu selleks pingeliseks proovide ja peoks valmistumise perioodiks!

Laulu- ja tantsupeo tähendus on raske üle hinnata. See on meie rahvusliku identiteedi üks keskseid kandjaid, mis toob taas kokku tuhandeid eestimaalasi ning sümboliseerib meie keele, traditsioonide ja kogukonnavaimu elujõulisust. Laulud ja tantsud räägivad lugusid läbi sajandite, ühendades meid minevikuga ja andes tulevikule kindla suuna. Noored kogevad seda, mida mitmed põlvkonnad enne neid – selles kõiges on peidus eriline vägi.

Viimsilastel on võimalik Viimsiga seotud laulu- ja tantsupeoliste tegemistele kaasa elada sellest ajalehe- numbrist alates. Uus artiklisari tutvustab meie kogukonna neid liikmeid, kes 3.–6. juulil toimival XXVIII laulu- ja XXI tantsupeol kaasa löövad või seda korraldavad. Need lood peegeldavad sügavat pühendumust ja armastust kultuuri vastu ning näitavad, kuidas rahvuslik vaim elab edasi inimestes, kes hoiavad alal meie laule, tantse ja lugusid.

Täna kõiki, kes oma tegevusega panustavad Viimsi kultuuriravldkonda ja aitavad sellega hoida vaba Eesti rahvuslikku identiteeti ning tugevdada omariikluse väärtustamise tunnet, mis on kandnud meid läbi keeruliste aegade! Kuigi alati on midagi, mida võiks teha teisiti, ja asju, mis ei meeldi, võiks 24. veebruar olla meile ikkagi see päev, mil vaatame sügavamalt endasse ning mõtleme, kui suur väärtus on iseseisvus, demokraatia ja vabadus. Need ei ole iseenesestmõistetavad ja nende saavutamine on olnud põlvkondadeülene pingutus. Rõõmustagem, et saame elada oma riigis, mis väärtustab Eesti inimesi, nende keelt ja kultuuri.

Lõpetuseks tuletan kõigile meelde, et sel nädalavahetusel tähistatakse Viimsi vabariigi aastapäeva mitmete üritustega. Esmalt esineb 22. veebruari õhtul Viimsi Artiumis oma isamaaliste laulude kavaga suurepärase Siiri Sisask. Kindlasti ootab kõiki viimsilasi 24. veebruari varahommikul traditsioonilisele ühisele lipuheiskamisele Viimsi vabaõhumuuseumis. Aga oma laste ja noorte isamaalise kasvatus- kontekstis soovitan 23. veebruaril külastada ka meie sõjamuuseumi korraldatavat ajaloolist näidislahingut.

Elagu Eesti!

Nikolai Bentsler
abivallavanem

Viimsi kuvand Eestis on jätkuvalt positiivne

MEEDIA Balti Meediamonitooringu Grupi ülevaatest selgub, et üleriigilises nähtavuses püsib Viimsi vallavalitsus omavalitsuste lõikes jätkuvalt kõrgel kohal.

Heiko Leesment

avalike suhete
osakonna juhataja

Möödunud aasta meediamonitooringu audit pakub põnevat sissevaadet sellesse, mis Eesti ühiskonnas on toimumas ja kuidas läheb Viimsil selles kontekstis.

Esmalt faktidest. Möödunud aastal avaldati Balti Meediamonitooringu Grupi poolt hallatava Stationi platvormi andmete kohaselt Eestis üle poole miljoni uudise, mis teeb päevas pea 1500 uudist. See tähendab, et konkurents inimeste tähelepanu võitmiseks on jätkuvalt keeruline kõigile osapooltele, sest informatsioon on uudistest küllastunud.

Oluline jätkuv trend on ka see, et meedias suureneb järjepidevalt tasulise sisu osakaal. See toob kaasa selle, et ühiskonnas on eri osapooled erinevates informuudides ja erineva informeerituse tasemega, sest kõik ei näe kõiki uudiste sisusid võrdselt. See on miski, mida tuleb arvestada kogu maailmas aina suuremaks probleemiks muutuva vääringu ja valeinfo leviku tõkestamise kontekstis. Meile kõigile muutub see määravalt tähtsaks kriisilukordades,

kus allikakriitilisus ja oskus eristada alikate usaldusväärsust mõjutavad kogu ühiskonna hakkamasaamist raskustega.

Eestis enim kajastatud teemad möödunud aastal puudutasid sõda, majanduslikku toimetulekut ja energeetikat. Samas olid tabeli esiosas ka keskkond ja kliima. Enim kajastatud persoon Eesti meedias oli toona veel kandidaadi staatuses Donald Trump, kes tõukas troonilt Vladimir Putini, kes muide oli olnud enim kajastatud persoon Eesti meedias juba aastaid.

Viimsit puudutavate meediakajastuste arv on viimase nelja aasta jooksul kasvanud ligikaudu 100 uudise võrra, küündides 2024. aastal 1629 kajastuse- ni. Nende hulgas on nii kohalike kui ka üleriigiliste kanalite kajastused. Viimsi osas on mahult suurim kajastaja valla infoleht Viimsi Teataja, milles avaldati möödunud aastal Viimsi kohta 482 uutist.

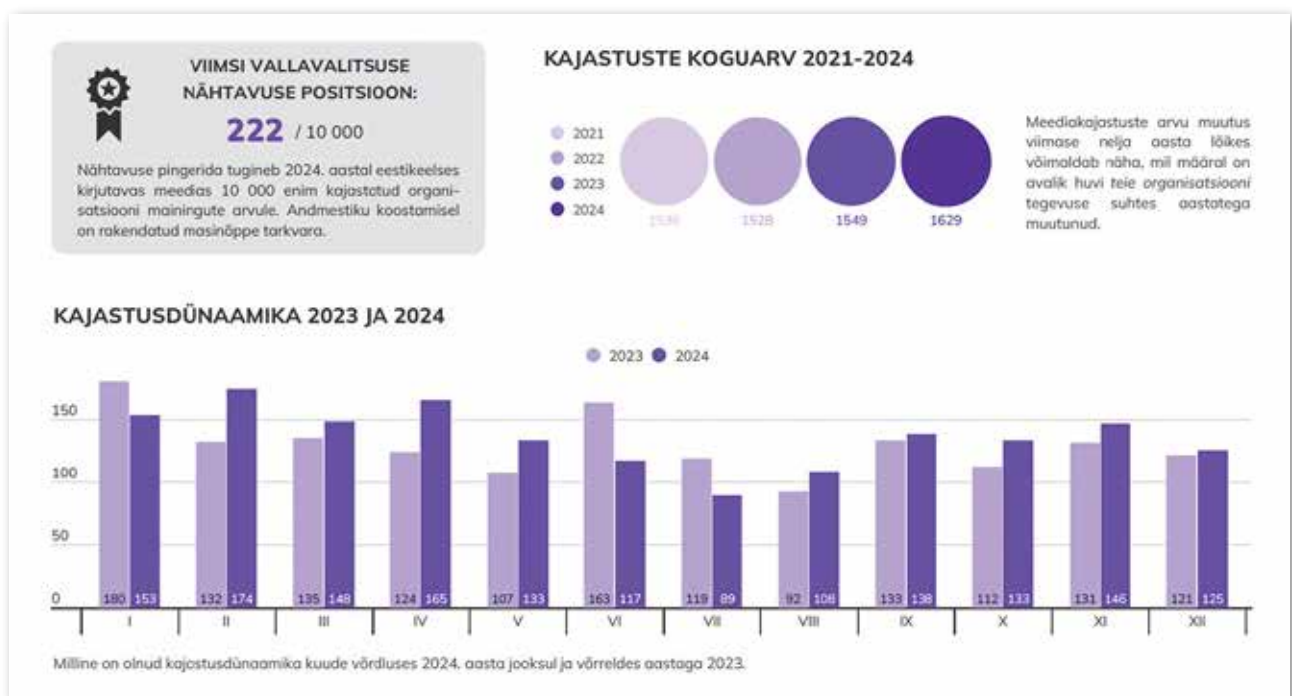
Uudiste tonaalsuse vaates aga selgub, et ülejäänud Eestiga võrreldes kajastatakse Viimsi valla tegemisi keskmisest positiivsemalt. Positiivsete lugude hulk institutsioonide osas Eestis on keskmiselt 13%, aga Viimsi osas on see pea 20%. Kui aga eemaldada valimist Viimsi kohalikud allikad (sh Viimsi Teataja) ja vaadata vaid üleriigilist kajastust, siis on negatiivsete kajastuste hulk 3%,

mis on poole vähem kui Eesti keskmis (6%).

Selle üle võib ühiselt rõõmustada, et Viimsi ning sinise kogukonna liikmed pälvivad Eestis avalikkuse tähelepanu pigem positiivsete tegemiste ja ettevõtmistega. Ilmselt pole üllatus, et Viimsit negatiivselt käsitlevate uudiste allikaks on peamiselt üks kanal 154 kajastusega, samas kui talle järgnenud enim negatiivseid kajastusi teinud üleriigiline väljaanne on aasta jooksul avaldanud vaid neli negatiivset lugu.

Uudiste tonaalsuse vaates kajastatakse ülejäänud Eestiga võrreldes Viimsi valla tegemisi keskmisest positiivsemalt.

Mida siit järeldada? Viimsilastel ja Viimsil läheb hästi ning asjad, mida siin tehakse, on head ning pälvivad positiivset tähelepanu. Kindlasti leiame asju, mis meile ei meeldi, mida teeksite teisiti või mis tekitavad pahameelt. Siin tasub silmas pidada käitumisteadusel põhinevat teadmist, et negatiivsetel nähtustel on inimesele umbes kolm korda suurem mõju kui positiivsetel. Seega on ka meil endal võimalik oma mõtlemist ja maailmataju suunata ning mõelda, milline on suurem pilt? Muidugi on arvamus vaba, aga elu meie ümber on piisavalt keeruline, et tasub leida ja hoida endas positiivsust.

Viimsi Teataja

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Heiko Leesment, tel 5686 0007, e-post ajaleht@viimsi.ee
Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus
Trüki toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakirjaks.ee
Kojukanne: Eesti Post AS, tel 661 6616 E–R kell 9–20, L–P ja riigipühadel kell 9–15, e-post info@omniva.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infolehtede digiarhiivi vaata veebist aadressil viimsi.ee/viimsi-teataja/arhiiv
Ajalehe järgmine number ilmub 14. märtsil. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on kolmapäev, 5. märts.

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil ajaleht@viimsi.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond.** Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

www.viimsi.ee

Roosi tee kogukonnaaed ootab uusi rohenäppe

KOGUKOND Viimsi vallavalitsus võtab vastu sooviavaldusi Roosi teel asuva kogukonnaaia kasutamiseks.

Allar Lehtsalu

haljastus- ja heakorrateenistuse juhataja

Kogukonnaaia kasutusperiood kestab sobivate ilmastikutingimuste saabumisest 31. oktoobrini. Selleks hooajaks jagatakse kohti vaid sooviavalduste alusel. Aias on 26 istutuskasti (2 x 1 m), mis on täidetud kasvusubstraadiga – need jagatakse huvilistele terveks kasutusperioodiks.

Roosi tee kogukonnaaed 2024. aasta suvel. Foto: Allar Lehtsalu

tasub teada

Kuidas saada istutuskasti?

■ Istutuskasti sooviavalduse esitamiseks on kaks võimalust:

- saada digiallkirjastatud avaldus e-posti teel aadressile allar.lehtsalu@viimsi.ee;
 - too paberkandjal avaldus Viimsi vallavalitsuse infolauda või täida see kohapeal, Nelgi tee 1 aadressil.
- Avalduses tuleb märkida:
- ees- ja perekonnanimi;
 - kontaktandmed (e-post, telefon);
 - kinnitus, et aiajäätmel saab hiljemalt 31. oktoobril kastidest eemaldatud ja viidud kompostikasti ning kastides olev kasvusubstraat kobestatud.
- Mida on oluline teada?

- Iga osaleja saab ühe istutuskasti, mille asukohta ise valida ei saa.
- Kastmisvesi on saadaval käsipumbaga, mille jaoks on paigaldatud maa-alune mahuti, mis saab vee Roosi tee tiigist.
- Aiajäätmed tuleb hooaja lõpus eemaldada ning kasvusubstraat pinnapealselt kobestada.
- Avalikule alale piirdeaeda ei ole ega planeerita, seega on oluline, et kogukond hoiaks ala korras.

Istutuskaste jagatakse eelisjärjekorras uutele huvilistele, kes ei osalenud kogukonnaaia 2024. aastal. Kui vabu kaste jääb üle, saavad neid ka varasemad kasutajad. Kaste jagatakse avalduste laekumise järjekorras ning igale osalejale on ette nähtud üks kast.

Viimsi vallas asuv Roosi tee kogukonnaaed pakub võimalust kasvatada köögivilju, maitsetaimi ja lilli ühiselt hooldatavas keskkonnas. Kogukonnaaed on avatud kõigile, kes soovivad aiaandusega tegeleda, olgu selleks algajad või juba kogenud rohenäpud. 2025. aasta kevadel lisanduvad alale pingid ning ühiselt hooldatav maa-sikapeenar, et muuta aiaanduskogemus veelgi mõnusamaks.

Kui soovid endale istutuskasti või on lisaküsimusi, võta ühendust e-posti aadressil allar.lehtsalu@viimsi.ee.

Tule ja pane seemned mulda ning naudi oma kasvatatud saaki!

RMK alustas Tädu loodusõppe- raja ääres kuivanud puude raiet

LOODUS Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) teeb alates esmaspäevast, 17. veebruarist Viimsis Tädu õpperaja ääres raiet, et langetada rajal liikujatele ohtlikuks muutunud kuivanud puud, mis võivad murduda rajale.

Kristiina Viiron

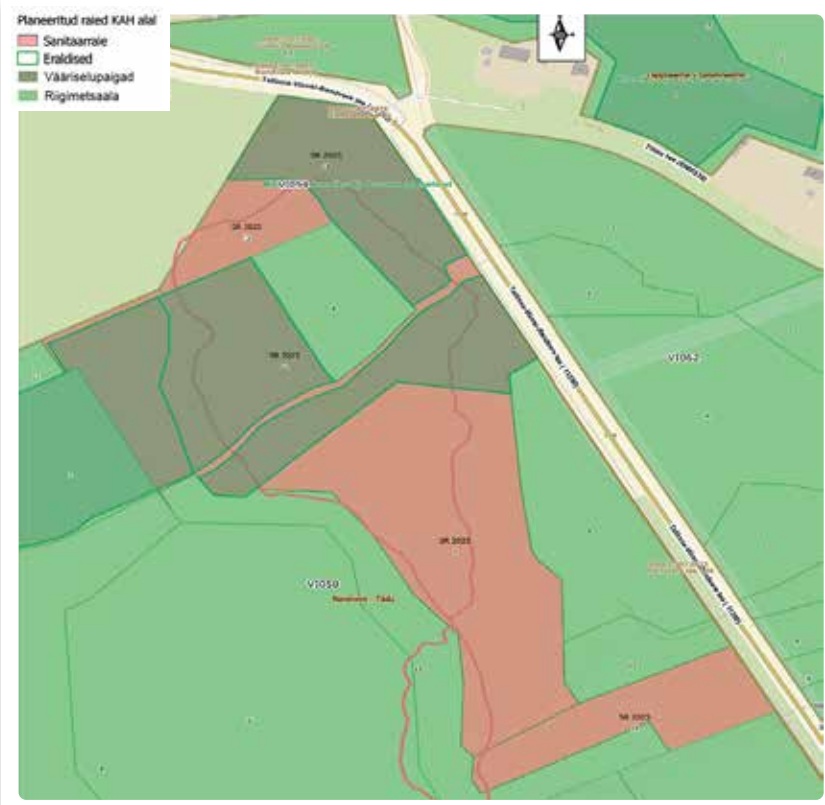
RMK kommunikatsioonispetsialist

Tegemist on 116 aasta vanuse kuusikuga, mille eluiga hakkab vaikselt lõpule jõudma. See on ka põhjus, miks kuused kuivavad ja järjest sagedamini ka murduvad.

Puud võetakse maha 30 meetri ulatuses kahelt poolt teed. Nii saab kindel olla, et ükski murduv kuusk ei taba ka ladvaga õpperada. Alal asuvates vääriselupaikades langetatakse ja jäetakse maha 18 kuivanud puud 10 meetri kaugusel teest.

Raie kestab paar-kolm päeva ja juhul, kui külma peab, veetakse raiutav puit metsast välja (väljavedu võib teha üksnes külmunud pinnasega). Kui metsaalune jääb pehmeks, siis tuleb puit metsa alla jätta. Varasemalt murdunud ja metsa all olevaid puid välja ei tooda – need jäävad liikidele, kes vajavad oma elutegevuseks surnud puitu.

Töid tehes püütakse roobaste teket vältida, kuid arvestada tuleb, et

Planeeritavad tööd Tädu õpperaja juures. Kaart: RMK

päris jälgi jätmata läbi ei saa. Kui roopad siiski tekivad, silutakse need pärast tööde lõppu.

RMK ja Viimsi vallavalitsus paluvad raietööde osas mõistvat suhtumist – kuivanud puud on tõesti ohtlikud ja on hädavajalik need maha võtta, et tagada

looduses liikujate ohutus. Ja kuigi alguses võib raja ümbrus mõjuda harjumatu lagedana, siis nii see kindlasti ei jää, sest uued puud kasvavad asemele.

Ohutuse tagamiseks ei tohi raietööde tegemise ajal alal liikuda. Tööalale on paigaldatud ka selgitavad plakatid.

Teated

Presidendilt saab ordeni neli Viimsiga seotud inimest

■ 5. veebruaril avaldati tänavused president Alar Karise teenetemärkide saajad, kelle hulgas on vähemalt neli Viimsiga seotud inimest.

2025. aasta vabariigi aastapäeva eel tunnustab president 157 inimest teenetemärgiga. Valgetähe IV klassi teenetemärgi saab Leppneeme külas elav arheozooloog ning Tallinna ülikooli ja Tartu ülikooli õppejõud Lembi Lõugas.

Valgetähe V klassi teenetemärgid saavad Viimsi lasteaedu juhtinud pärimuskultuuri hoidja Aina Alunurm, kohalik alushariduse edendaja, Tallinna ülikooli õppejõud Maire Tuul ning Viimsi valla kultuuriosakonna juhataja ja rahvatantsujuht Kadri Tiis (pildil).

Viimsi vallavalitsus õnnitleb kõiki tunnustuse saajaid!

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Naissaarel valmis esimene ametlik autoparkla

■ Naissaare sadamas valmis vallavalitsuse tellimisel esimene ametlik autoparkla, kuhu mahub parkima 15 sõiduauto.

Naissaarel laiendati autoparklat. Foto: Raul Ilisson

Parkla rajamise eesmärk oli korradada sõidukite parkimist sadamas ja vähendada keskkonnakoormust. Varasemalt haljasaladel parkinud autod kahjustasid tundlikku taimestikku, mis ei sobinud kokku Naissaare looduskaitse eesmärkidega. Samuti soovis vald muuta sadamala inimsõbralikumaks, et tekiks soodne keskkond vaba aja veetmiseks, merekultuuri arenguks ja kultuurisündmuste korraldamiseks.

Parkla asukoha valikul tehti koostööd keskkonnaametiga, kes soovitas, et kaitsealuseid taimeliike seal ei ole, ning kooskõlastas ehitustööd. Ehitust alustati novembris 2024, kasutades Naissaare kohalikku kruusa. Tööd viis läbi Naissaare Reisid OÜ, maksumuseks kujunes 9760 eurot.

Suur aitäh kõikidele Naissaare elanikele, kes ehitustöödel toeks olid ja abikäe ulatasid!

Raul Ilisson

merenduse vanemspetsialist

Viimsis tähistati kindral Laidoneri sünniaastapäeva

■ 12. veebruaril möödus Eesti vabariigi ajaloos olulist rolli mänginud kindral Johan Laidoneri sünnist 141 aastat. Traditsiooniliselt peeti Viimsis suurmeest meeles pargade asetamisega Johan ja Maria Laidoneri mälestusmärgi juures Viimsi mõisa pargis. Foto: Ott Kask

Teated

Maa- ja ruumiamet ootab ettevõtjaid hangetele kandideerima

■ **Maa- ja ruumiamet tellib riigimaade hooldustöid riigihanke korras. Tööde tellimiseks on riigihangete registrisse ülesse seatud dunaamilised hankesüsteemid.**

Seoses eelnevate dunaamiliste hankesüsteemide kehtivusaja lõppemisega on amet loonud uued dunaamilised hankesüsteemid, millega on võimalik liituda:

- “Riigimaal jäätmete koristamine (Maa- ja Ruumiamet)” viitenumber 289570 – jäätmete koristamise tööde tellimiseks.
- “Riigimaal ehitiste lammutustööd ja ohutustamine (Maa- ja Ruumiamet)” viitenumber 289474 – ohtlike ja lagunenud ehitiste remontimise, ohutustamise või lammutamise tellimiseks.
- “Heakorratööd riigimaal (Maa- ja Ruumiamet)” viitenumber 289591. Hange on üles seatud puhkudeks, kui maa- ja ruumiametil on erandkorras vaja leida niitmiseks, lehtede ja hooldusalas prahi koristamiseks ning talviseks lume- ja libedusetõrjeks kiirelt uut lepingupartnerit.

Kutsume kõiki ettevõtjaid liituma maa- ja ruumiameti dunaamiliste hankesüsteemidega.

Eveli Vanamb

maa- ja ruumiameti hoolduse büroo juhataja

Viimsi loomelabor ootab teostama häid ideid

■ **2024. aasta aprillist on Artiumis avatud teaduskoolis tegutsev loomelabor, kus igaüks saab endale sobiva toote leiutada.**

Viimsi loomelabor on loovuse ja innovatsiooni pesa, kus kunst, teadus ja tehnoloogia kohtuvad, et luua midagi unikaalset ja inspireerivat. Nii kogenud loomeprofessionaalid kui ka uued huvilised saavad siin oma ideed ellu viia. Kohapeal on juhendaja, kes aitab ideede kujundamisel ja elluviimisel. Loomelaboris on hulgaliselt erinevat tehnikat, tööriistu ja masinaid ning võimalus tutvuda erinevate materjalidega. Suur rõhk lasub laboris loovusel, läbiproovimisel ja käelisel osavusel.

Viimsi loomelabori eesmärk on pakkuda inimestele ruumi ja ressursse oma projektide arendamiseks. Laborist leiab seadmeid, mis katavad kõik alad – alates kunstist ja disainist kuni teaduslike eksperimentide ja tehnoloogia arendamiseni. Loomelaboris on võimalik osaleda töötubades, loovatel sessioonidel ja projektides, mis ühendavad erinevaid valdkondi ning annavad võimaluse uusi oskusi omandada ja oma loovust arendada.

Loomelabor ootab loojaid igal neljapäeval kell 18–20. Täpsem info Viimsi teaduskooli Facebookist ja kodulehelt.

Taisi Metsaviir

Viimsi teaduskooli õppe- ja huvijuht

Loomelaboris on olemas kõik vajalik oma idee elluviimiseks. Foto: Viimsi teaduskool

Haabneeme kooli juures algasid ehitustööd

■ **Sellel nädalal alustati Haabneeme kooli juurdeehitustöödega. Kooli ümbruses liigeldes tasub olla tavalisest tähelepanelikum, sest ehitusobjekt toob piirkonda tavapärasest rohkem liiklust ja raskeveokeid.**

Haabneeme kooli juurde rajatava hoonekompleksi ehitab Enska Ehitus OÜ ja see peaks ennekõike parandama hariduslike erivajadustega laste õppetingimusi. Haabneeme kooli kõrvale rajatakse 1000-ruutmeetrise netopindalaga juurdeehitus, millega lisandub olemasolevale hoonekompleksile 18 õpperuumi ja 110 õppekohta.

Juurdeehituse kogumaksumuseks on hinnatud 2,3 miljonit eurot, millest Harjumaa Omavalitsuste Liidu poolt koordineeritav maakondliku arengustrateegia elluviimise toetus katab 800 935 eurot. Esialgsete plaanide kohaselt peaksid ehitustööd lõppema 2025. aasta lõpuks.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Vapiano tuleb Viimsisse

TOIDUKOHT Märtsis avab Viimsis ukse Vapiano uus restoran, kus pakutakse kohalikele elanikele ehtsaid Itaalia maitseid ja värskelt valmistatud roogasid. Vestlesime Vapiano brändijuhi Katrin Aarega, et uurida, mida uuest restoranist oodata, miks just Viimsi ja millised üllatused avakuu toob.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Kui sotsiaalmeedias hakkas levima uudis sellest, et Viimsisse võiks jõuda Vapiano söögikoht, tekkis kohalikes tore elevus. Mis teeb Vapiano toidukoha eriliseks?

Katrin Aare, Vapiano brändijuht: Vapiano on üleilmselt tuntud Itaalia restoranikett, kus kvaliteetne tooraine, värskelt valmistatud road ja mõnus atmosfäär loovad tervikliku elamuse. Meie restoran on ideaalne koht kiireks lõunaks, pärastlõunaseks pausiks või õhtusöögiks sõprade ja perega. Vapiano menüüs on kõik klassikalised Itaalia köögi lemmikud: käsitsi valmistatud värsked pasta, maitvad pitsad, kerged salatid, isüratavad eelroad ja hõrgud magustoidud. Iga päev valmivad meie pastameistrite käe all värsked pasta ning hoolikalt valmistatud pitsatainas, tagades roogade värskuse ja täiusliku maitseelamuse. Hoolime ka erinevate toitumisharjumustega külalistest – meie menüüs on lai valik roogasid vegani-tele ja taimetoitlastele.

Miks laieneb Vapiano just Viimsisse?

Viimsi on kiiresti arenev piirkond, kus elanikud hindavad värsket ja kvaliteetset toitu ning peresõbralikku ja mugavat einestamisvõimalust. Meie jaoks oli oluline leida asukoht, kus inimesed saaksid Vapiano maitseid nautida nii kohapeal kui ka mugavalt kaasa tellides. Viimsi sobib meie kontseptsiooniga ideaalselt ja oleme väga elevil, et saame peagi selle kogukonna osaks.

Raul Ilisson

merenduse vanemspetsialist

Maksimaalne toetus investeeringuprojekti kohta on 130 000 eurot, arenguprojekti kohta 7000 eurot. Projekti oma- või kaasfinantseering peab moodustama vähemalt 15% projekti kuludest. Investeeringuprojektide toetust võivad taotleda kohalikud omavalitsused, mittetulundusühingud, sihtasutused, riigiasutused ja äriühingud, arenguprojektide toetust kohalikud omavalitsused, mille koosseisus on programmi kuuluvaid väikesaari. Projekt peab olema ellu viidud ja lõpetatud hiljemalt 2026. aasta 31. oktoobriks.

Väikesaarte programmi piirkonda kuuluvad 18 püüasustusega saart,

Vapiano võib kliente itaaliapärase maitsetega. Foto: Vapiano

Seda on rõõm kuulda, et Viimsisse uusi söögikohti lisandub – see on miski, mida kohalikud ka väga ootavad. Millal Viimsis ukse avatakse?

Viimsi elanikud hindavad värsket ja kvaliteetset toitu ning peresõbralikku ja mugavat einestamisvõimalust.

Vapiano ukse avatakse 4. märtsil. Avamiskuul toome külastajatele mitmeid üllatusi ja eripakkumisi, et kõik saaksid Vapiano elamust proovida. Täpsed pakkumised ja üritused selguvad peagi, seega soovime jälgida meie sotsiaalmeediat ja kodulehte, et olla kursis kõige värskemate uudistega.

Kas uus restoran erineb teistest Vapiano toidukohtadest?

Viimsi restoran järgib Vapiano üleilmselt kontseptsiooni, kuid arvestab ka kohalike külastajate ootusi ja vajadusi. Pakume sama kvaliteetset ja värskelt valmistatud Itaalia toitu, kuid rõhume veelgi enam mugavusele ning kiirele teenindusele. Viimsi restoran

on ruumikas ja kaasaegse interjööri, sobides nii peredele, ärilõunateks kui ka neile, kes soovivad rahulikult kohvi või klaasi veini nautida.

Üks oluline küsimus kaasaegse tarbija kontekstis: kas toitu saab tellida ka koju?

Viimsis avatav Vapiano teeb koostööd kullerteenusega Wolt. Meie jaoks on oluline, et Vapiano road jõuaksid tellijani sama värskelt ja kvaliteetselt nagu kohapeal einestades. Seetõttu panustame toidu pakendamisele ja külterpartnerlusele, et tagada parim võimalik elamus ka neile, kes eelistavad einestada kodus või kontoris.

Mida külastajad veel avatavast toidukohast oodata võivad?

Lisaks klassikalisele Vapiano menüüle on Viimsis plaanis erilised lõunapakkumised ja soodustused õpilastele, et igaüks leiaks endale sobiva maitseelamuse. Oleme väga põnevil, et saame Viimsisse laieneda ja pakku- da kohalikele elanikele võimalust kogeda Vapiano ainulaadset atmosfääri ja maitseid. Ootame kõiki uusi ja vanu sõpru veetma mõnusalts aega pere või sõprade seltsis!

Täiendavat infot Vapiano laienemise ja avamisürituse kohta saab Vapiano sotsiaalmeediast ja kodulehelt.

Väikesaarte toetusprogramm ootab 7. aprillini taotlusi

TOETUSED Alates 7. veebruarist saab taotleda toetust projektidele, mis suurendavad 18 Eesti püüasustusega väikesaare elanikele esmatähtsate teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti.

Raul Ilisson

merenduse vanemspetsialist

mis on kantud väikesaarte nimistuse püüasustusega väikesaarte seaduse alusel. Nendeks on: Abruksa, Aegna, Heinlaia, Kesselaia, Kihnu, Kräsu- li, Kõinastu, Manija, Mohni, Naissaar, Osmussaar, Piirissaar, Prangli, Ruhnu, Viirelaia, Vilsandi, Vormsi ja Väike-Pakri.

Väikesaarte programm aitab muuta saareelanike elukeskonda paremaks

Väikesaarte programmi eesmärk on muuta esmatähtsad teenused väikesaarte elanikele kättesaadavamaks ja kvaliteetsemaks. Programmi raames mõistetakse esmatähtsate teenustena mandri ja saarte vahelist transpordihendust, sealhulgas ühendust saare ühe keskuse ja sadama vahel; hoolekande- ja tervishoiuteenuseid; esmatähtsatele teenustele ligipääsetavuse loomist erivajadustega inimestele; esmatähtsate teenuste, toidu, elektri, joogivee, kanalisatsiooni ja mootorsõiduki kütuse kättesaadavust; jäätmemajandust; juurdepääsu alus- ja põhiharidusele; päästevõime-

kuse tõstmist; sideteenuseid ning kohalikule omavalitsusele kuuluvate eluruumide kvaliteedi parandamist või nende ehitamist. Samuti on kohalikel omavalitsustel võimalik taotleda toetust arenguprojektideks ehk programmi piirkonda kuuluva väikesaare arengukava koostamiseks.

Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi koordineeritava programmi elluviimise eest vastutab Riigi Tugiteenuste Keskus (RTK), kes korraldab voo- ru laekunud taotluste hindamise ning jälgib projektide elluviimist. Väikesaarte programmi taotlusvooru saab taotlusi esitada RTK e-toetuste keskkonna kaudu kuni 7. aprillini kell 16. Taotluste esitamine, taotlemise tingimused ja lisainfo leiab veebilehelt <https://www.rtk.ee/meede-vaikesaarte-programm>.

■ **Lisainfot** saab telefoninumb- rite 5621 4688 või 5308 3705 ja e-posti aadressil birgit.diedrichsen@rtk.ee.

uued vallakodanikud

- Emili Roobil ja Kirill Trunovil sündis 20. jaanuaril tütar **Adele Trunov**.
- Irina Gutseljukil ja Roman Gavrilovil sündis 23. jaanuaril poeg **Erik Gavrilov**.
- Esraa Samir Mostafa Aminil ja Sonnich Jessen Jensenil sündis 25. jaanuaril poeg **Ferris Jensen**.
- Laura ja Martti Salmil sündis 1. veebruaril tütar **Marta Salm**.

Prangli päästevõimekus täienes

Prangli päästevõimekus on viimastel aastatel märkimisväärselt paranenud. Foto: erakogu

VABATAHTLIKUD Valla abiga on Prangli saare vabatahtlikud üles ehitanud päästevõimekuse, mis aitab hädaolukorras ära hoida halvimat. Möödunud aasta lõpus jõudis vabatahtlike käsutusse teine päästeauto.

Raul Ilisson
merenduse
vanemspetsialist

12 kuud tagasi olid Prangli saare elanikud oma turvalisuse pärast mures, kuna ei olnud selge, kes ja kuidas saareelanikke ja nende vara hoone põlengu korral päästab. Kohalik päästeselts lõpetas tegevuse ja päästeamet teatas, et päästesündmusele reageeritakse mandrilt. Reeglina on päästeautod suure massiga, mistõttu päästeauto viimine saarele oli võimalik ainult kaubalaevaga, mille ülesõit kestab üle 2 tunni. Vald jäi seisukohale, et maja kustutamiseks ei ole 2-tunnine reageerimisaeg piisav. Päästeteenus on elutähtis teenus, mis peab olema tõhus ja operatiivne ning sellisel juhul saavad seda kohalikud elanikud ka usaldada.

Koostöös Prangli kogukonnaga taastati 2023. aastal Prangli saarele merepäästevõimekus, millega tegeles MTÜ Prangli Vabatahtlik Merepäästeühing. Aasta tagasi otsustasid ühingu liikmed, et lisaks merepäästele hakatakse tegelema ka saarel päästetöödega, kuid seda juhul, kui vald tagab päästetööks vajaliku varustuse ja tehnika. Viimsi vallavalitsus oli sellega nõus.

Esimene päästeauto jõuab Prangli saarele

Esimene päästeauto toodi ühingu Poolast märtsis 2024 ning selle valikul võeti arvesse, et autol peab Prangli saa-

re teede ja maastiku läbimiseks olema nelikvedu ja kõrge kliirens. Päästeauto pidi olema ka sobivate gabariitidega, et mahuks saare kitsastel teedel liiklema. Soetatud auto valikul olid Poolas kaasas ka Prangli vabatahtlikud päästjad, kes vaatasid sõiduki üle ja kinnitasid selle sobivust.

Olulist lisandväärtust annab autole juurde katusel olev veekahur, mille ülevaalt alla suunatud ning muudeta-va veejoa spektriga saab suurepäraselt kustutada kulupõlenguid või põlevat metsaalust.

Lisaks päästeautole soetas vald ühingu maastikuvõimekusega haagise, mis varustati motoriseeritud tuletõrjepumba ja 2 tonni veega. Haagist suudab vedada suurem maastur. Sellega oli loodud päästetööde tegemiseks Prangli saarel kaks tehnilist lahendust. Vald oli siiani toetanud ühingu päästevõimekuse arengut ca 15 000 euroga.

Päästehoone kasutusse andmine

Järgmise sammuna anti 16. aprillil 2024 Viimsi vallavolikogu otsusega tasuta MTÜ Prangli Vabatahtlik Merepäästeühing kasutusse kogu Estali tee 2 asuv päästehoone, et tagada päästevõimekuse ja päästetehnika hoiustamiseks sobivad tingimused. Küttega hoonet on kõige enam vaja talvel, sest miinuskraadidega külmub paakides vesi ja päästetehnika muutub kasutuks.

Päästehoone asukoht on logistiliselt sobilik. Mõne minuti autosõidu kaugusele jääb Kelnase sadam ning päästehoone eest jõuab veerand tunniga iga saare majapidamiseni.

Teine päästeauto jõuab Pranglile

Teise päästeauto Volvo FL7 soetas vald koostöös Prangli vabatahtlike päästja-

tega MTÜ-lt Kostivere Tuletõrje Selts. Auto maksumuseks kujunes 3999 eurot. Vald andis MTÜ-le teise päästeauto üle lõppenud aasta 13. detsembril. Volvo mahutab 10 tonni vett ja sellega kasvas ühingu veekustutusvõimekus 14 500 liitriini, mis on elumaja põlengule esmareageerimiseks piisav.

Praeguseks on koostöös Prangli vabatahtlikega ja päästeametiga Prangli saarel päästesündmusele reageerimiseks loodud kolm erinevat mobiilse kustutustöö võimekusega tehnilist lahendust, millega on võimalik tagada roteeruvalt katkematud kustutus-tööd.

Isikkoosseis ja isikuvarusus

Üheks oluliseks päästetööde komponendiks on piisav isikkoosseis, mis roteeruvalt tagab üksuse valmisoleku. MTÜ-s on vabatahtliku päästja väljaõppe läbinud 11 liiget ja peagi lisandub 5 liiget, mis on väikese kogukonna kohta tubli saavutus. See tähendaks sama, kui 461 000 Tallinna elanikust on 115 250 päästjad.

Prangli saare vabatahtlike päästjate arv on proportsioonis ühingu tehnilise võimekusega ja sellega suudetakse tagada päästetöödeks valmisolek.

Päästetöödel on oluline, et päästjad oleksid sel ajal kaitstud väliste ohtude eest. Enne varustuse soetamist konsulteeris vald päästeametiga ja Prangli vabatahtlikele soetati vähemalt sama kvaliteetsed kiivrid (Heros Titan), kindad (ASKÖ Deer Skin Pro – Patron Revolution), riided (DEVA Red Fox) ja saapad (Haix, Fire Eagle 2.0) nagu on kutselistel päästjatel.

Riietus talub lühiajalist otsest kokupuudet tulega ning on samas kerge, hingav ja veekindel. Riietus vastab standardile EN 469:2020 ka pärast 30 pesutsükli 60-kraadises vees.

Öös on sõitjaid ehk ööbusside projekt on end õigustanud

Möödunud aasta jaanuaris alustas sõitmist Pirita ja Viimsi suunaline ööbussiliin nr 95. Ööbussiliin Tallinna ja Viimsi vahel on ennast igati õigustanud ning bussid on populaarsed.

Tallinna transpordiameti poolt kogutud sõitude statistika põhjal oli kõige rohkem sõitjaid juulis, kui kuu jooksul kasutas ööbussiliini nr 95 kokku 1717 sõitjat. See tegi juuli nädalavahetuse kohta keskmiselt 456 sõitjat.

Kui möödunud aasta esimese poole seisuga oli keskmine sõitjate arv nädalavahetuse kohta ligikaudu 220 sõitjat, siis aasta teine pool tõi ööbussile kasutajate arvu tõusu ning nädalavahetuse keskmine sõitjate arv kerkis kogu 12 kuu statistikat arvestades 250 sõitjani.

Kõige enam sõitjaid ehk ca 22% kõikidest kasutajatest on kella 00:30 väljumisel Balti jaamast. Kõige rohkem sisenejaid ongi Balti jaama ja Estonia peatustest, vähem Vabaduse väljakult.

Ööbussiliin nr 95 jätkab ka sel aastal viimsilaste teenindamist. Ööbussis kehtib regulaarse ühistranspordiga sama piletitüüp. Viimsi elanikel tuleb sõit valideerida ja sõidu eest tasuda vastavalt Tallinna ühistranspordi hinnakirjale.

Ööbussid sõidavad laupäeva ja pühapäeva öösiti kella poole ühest kuni poole neljani 30-minutilise intervalliga (viimane väljumine on ainult Balti jaamast väljuval suunal).

Ööbuss nr 95 sõidab marsruudil Toompuiestee, Kaarli pst, Vabaduse väljak, Estonia pst, Teatri väljak, Rävala pst, Pronksi tn, Narva mnt, Pirita tee, Merivälja tee, Ranna tee, Randvere tee, Ravi tee, Randvere tee, Ranna tee, Merivälja tee, Pirita tee, Narva mnt, Pronksi, Rävala pst, Teatri väljak, Estonia pst, Vabaduse väljak, Kaarli pst, Toompuiestee, Rannamäe tee.

Imre Saar

kommunaalteenistuse juhataja

Ööbussi sõidu-
plaani kohta
saab lisainfot
Tallinna sõidu-
plaanide vee-
bilehelt.

Ööbusside kasutajaid Viimsis jagub. Foto: Alar Mik

Linnupesad katustelt tuleb kõrvaldada enne pesitsust

Vallavalitsuse poole on varasematel aastatel korduvalt pöördutud murega, et tiheasustusaladel esineb probleeme oma pesasid kaitsvate kajakatega, kes ründavad inimesi. Lisaks ollakse hädas lindudega kaasneva müra ja väljaheidetega. Suurim on probleem olnud Haabneeme alevikus, kus on palju lindudele pesitsuseks sobivaid lamekatustega maju.

Enne pesitsusaja algust on parim aeg nende probleemide ennetamiseks. See tähendab, et kinnistuomanikel tuleks hakata varakult ja regulaarselt katuseid kontrollima, et tuvastada hetk, kui kajakad hakkavad sinna pesa ehitama või on seal juba pesa varasemast olemas. Pesad võivad olla tehtud okstest, rohust, samblast, aga ka ehituspahist või muust kättesaadavast tehismaterjalist. Kindlasti ei tohi hävitada linnupesade, kus on juba munad sees, sest munadega pesade hävitamine on looduskaitseasutuse kohaselt keelatud. Kui munad on juba pesas, on pesade lõhkumine lubatud ainult keskkonnaameti loal näiteks elanikkonna ohutuse huvides.

Lindude pesitsusega seotud probleeme aitab ära hoida ka see, kui talvisel ajal linde kortermajade juures ei toideta, sest see loob neile soodsa kogunemise ja ka pesitsuspaiga.

Taavi Rebane

keskkonnaosakonna juhataja

Hõbekajakas. Foto: Wikimedia Commons

Viimsi tervitas uusi kodanikke

VÄIKESED VIIMSILASED 12. veebruaril toimus traditsiooniline uute vallakodanike vastuvõtt oktoobrist detsembrini sündinud beebidele ja nende vanematele.

Marje Plaas

Viimsi hoolekandekeskuse
koordinaator

Esimest korda sel aastal kogunesid Viimsi Artiumi kammersaali uued vallakodanikud. Rõõm oli näha, et paljudel noortel peredel ei olnud see esimene kord Viimsi valla beebide vastuvõtule tulla. Ajavahemikul oktoobrist detsembrini sündis Viimsi vallas 23 uut vallakodanikku, neist 11 olid tüdrukud ja 12 poisid.

Annika Vaikla, Viimsi abivallavanem

12. veebruaril toimunud vastuvõtul osalenute ühispilet. Foto: Enn Teimann

sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas, õnitleks kõiki ning juhtis tähelepanu, et käesoleva aasta on Viimsi vallas sotsiaalse heaolu aasta. Abivallavanem lubas, et vald teeb omalt poolt kõik, et Viimsi oleks lastele turvaline keskkond kasvamiseks, arenemiseks ja koolitee alustamiseks. Viimsi valla sotsiaal- ja tervis-

hoiuosakond ning haridusosakond on valmis, et aidata noori peresid laste kasvatamisel.

Soojalt võeti publiku poolt vastu inglise käsikelladel kõlanud imelised muusikapalad Inna Lai esituses. Paljudele oli see ilmselt esimene klassikalise muusika kontsert.

Avalik kirjalik enampakkumine

Enampakkumisel olev kaubik Fiat Ducato. Fotod: Jüri Lump

■ Viimsi vallavalitsus kuulutab välja avaliku kirjaliku enampakkumise Viimsi vallavarana arvel oleva kaubiku Fiat Ducato võõrandamiseks. Võõrandamisele kuuluva kaubiku registreerimisnumber on 725BMT, sõiduki kategooria N1, esmane registreerimine / registreerimine Eestis 27.11.2014, VIN-kood ZFA25000002620614, värv valge, diisel, mootori töömaht 2287 cm³, võimsus 96 kW, läbisõit 143 906 km. Sõidukiga antakse kaasa registreerimistunnistus, kasutuse manuaal, garantii- ja hooldusraamat, üks võtmekomplekt ning elektroonilise võtme koodikaart. Sõiduki alghinnaks on 8000 eurot ning lisaks peab edukas pakkuja tasuma kaubiku omanikuvahetusel registreerimistasu.

Pakkumine peab sisaldama:

- pakkuja nime ja elu- või asukohta ning isiku- või registrikoodi;
- pakkuja kontakttelefoni ja meiliaadressi;
- nõusolekut enampakkumises osalemiseks enampakkumiseks esitatud tingimustel;
- sõnade ja numbritega väljendatud pakkumise summat;
- pakkumise esitaja allkirja;
- esindaja volitusi tõendavat dokumenti.

Pakkumiste esitamise tähtaeg on 27. veebruaril 2025 kell 11.00.

Pakkumised avatakse 27. veebruaril kell 11.15 aadressil Viimsi vald, Viimsi alevik, Nelgi tee 1.

Pakkumine tuleb esitada kirjalikult ja kinnises ümbrikus, millele on märgitud "Fiat Ducato" ning "Mitte avada enne 27. veebruari 2025 kell 11.15" aadressil Viimsi vald, Viimsi alevik, Nelgi tee 1.

Laekunud ümbrik registreeritakse saabumisaajaga.

Enampakkumise võitja on kohustatud tasuma oma pakkumises nimetatud summa hiljemalt müügilepingu sõlmimise päeval ülekandegas Viimsi Vallavalitsuse arvelduskontole EE182200221010936477.

Kõik müügilepingu sõlmimisega seotud kulud, sh transportimise kulud üleandmise kohast edasi kannab ostja.

Võõrandatav vara asub Ampri tee 9/5, Viimsi vald. Nimetatud asukohas on võimalik eelnevalt kokku leppides varaga tutvuda. Seal antakse võõrandatud ese kõrgeima ostuhinna pakkunud isikule ka üle.

Sõiduki nägemiseks palume ühendust võtta e-posti aadressil juri.lump@viimsi.ee või telefoni teel 602 8714.

Vastav korraldus on nähtav veebiaadressil <https://bit.ly/enampakkumine-fiat>.

Detailplaneeringud

DETAILPLANEERINGU ALGATAMINE

■ Viimsi Vallavalitsus võttis 4.02.2025 vastu korralduse nr 41 "Pringi küla, Mustika tee 20 katastriüksuse detailplaneeringu algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine".

Detailplaneering (DP) koostatakse eesmärgiga planeerida Mustika tee 20 katastriüksusele (89001:001:0536, elamumaa 100%, 3304 m²) suurem ehitusõigus, kui kehtiv DP võimaldab. Alal kehtiva DP kohaselt võib hoonete alune pind olla kuni 300 m², kuid Mustika tee 20 soovitakse püstitada ühekorpuseline hoone ning suurendada ehitisealust pinda 600 m²-ni. Kehitavas DP-s määratud metsaala säilitamise kohustusega arvestatakse. DP on üldplaneeringu kohane.

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

■ Viimsi Vallavalitsus võttis 4.02.2025 vastu korralduse nr 53 "Miiduranna küla, Madise tee 3 // Madise tee kinnistu detailplaneeringu kehtestamine".

Planeeringuala on väljakujunenud elumupiirkonnas asuv keerulise kujuga Madise tee 3 // Madise tee kinnistu (89001:023:0004, 75% transpordimaa / 25% üldkasutatav maa, suurus 52 300 m²), mis hõlmab tänavaid ja mereäärset haljasa. Alal asuvad ka erinevad tehnoehitised: alajaam, pumbamaja, puurkaev, piirdeaiaid. Alal asub riiklik kultuurimälestis, kinnismälestis reg nr 8896 – Miiduranna tähtkantsi varemed 1727. aastast, mis jäävad ala loodenurka planeeritavale üldkasutatava maa krundile.

Tegemist on üldplaneeringuga kooskõlas oleva, sisuliselt maakorraldusliku DP-ga, mille peamine eesmärk on planeerida loogiline krundijaotus. Moodustatakse kokku 53 krunti: 20 üldkasutatava maa (HL/Üm), 5 transpordimaa krunti (LT/L), 2 tootmismaa (OE, OV/T) krunti, 25 elamumaa (EP/E) krunti ning 1 ärimaa krunt (Ä). Vastavalt elamukvartalis väljakujunenud olukorrale ja elamukinnistute omanike sooviavaldustele nähakse planeeringus ette planeeritavate elamukruntide liitmine vastavalt kül-

neva elamumaa katastriüksusega, samuti planeeritava ärimaa krundi liitmine külgneva ärimaa katastriüksusega. Planeeritavatele elamumaa kruntidele, ärimaa krundile ja üldkasutatava maa kruntidele hoonestusalasid ja hoonete ehitusõigust planeeritud ei ole. Hoonestusalad ja hoonete ehitusõigus on määratud tootmismaa kruntidele, kus juba asuvad olemasolevad ehitised. Ei planeerita uut hoonestust, mis vajaks tehnovõrkudega liitumist (sh nt täiendavat veeressursi). Kõik planeeringuala sisesed teed on ette nähtud avalikkusele ligipääsetavate erateedena. Selleks, et planeeringualale avalikkusele juurdepääs tagada, andis huvitatud isik 10.12.2024 garantiikirja, mille sisuks on, et Madise tee 3 // Madise tee kinnistule on tagatud avalikkusele jalgsi juurdepääs päikesetõusust päikeseloojanguni jälgväravate kaudu.

NB! Vallavalitsuse korralduste terviktekstidega saab tutvuda Viimsi valla kodulehel viimsi.ee/detailplaneeringud

Projekteerimistingimused

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MENETLEMINE

■ Viimsi Vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakonnale on esitatud järgnevad projekteerimistingimuste taotlused.

1. Projekteerimistingimused Lubja külas Kaare tee, Kangru tee, Keeru tee, Paekaare tee, Ringi tee ja Aiandi tee piirkonda uue maa-aluse sideliini rajamiseks. Projekteerimistingimustega täpsustatakse piirkonnas kehtiva detailplaneeringu sideliini asukoha lahendust ja selle rajamise tingimusi. Sideliin hakkab läbima järgmiseid kinnistuid: Kaare tee 3, Kangru tee L3, Kangru tee L1, Kangru tee 17, Kangru tee L2, Roosiaia, Kangru tee, Ringi tee 7, Ringi tee 5, Ringi tee 1, Kangru tee 6a, Karikakra, Nurmenupu, Paekaare tee 5, Kaare tee 1, Ringi tee 3, Kaare tee, Ringi tee, Keeru tee ja Otsa tee. Planeeritaval ehitisel hakkab olema piki kaablit kulgeval alal kaablist mõlemale poole 1-meetrine kaitsevöönd.

2. Projekteerimistingimused Haabneeme alevikus Kase tee, Männi tee 2, Männi tee L1, Sõstra tee ja Sõstra tee 7a kinnistule kesk-

pinge elektrimaakaabli asendamiseks. Projekteerimistingimused antakse detailplaneeringu kohustusega alal keskpinge elektrimaakaabli asendamiseks Viimsi kooli ajalaama ja AJ512 vahel ning osaliselt AJ512 ja TALURANNA ajalaama vahel. Tööde käigus demonteeritakse olemasolevad kaablid ja asendatakse uue suurema ristlõikega kaabliga. Elektri maakaabelliin hakkab läbima järgmiseid kinnistuid: Kase tee, Männi tee 2, Männi tee L1, Sõstra tee ja Sõstra tee 7a. Planeeritaval ehitisel hakkab olema piki kaablit kulgeval alal kaablist mõlemale poole 1-meetrine kaitsevöönd.

3. Projekteerimistingimused Viimsi alevikus Astri tee 8a kinnistul pumpla peakaitsme nimipinge suurendamiseks ja madalpinge elektri maakaabelliini rajamiseks. Projekteerimistingimustega määratakse detailplaneeringu kohustusega alal Astri tee 8a kinnistul asuva pumpla peakaitsme nimivoolu suurendamise ja sellega seoses uute maakaablite rajamise tingimused Nelgi tee 1 alajaamast kuni Astri tee 8a kinnistuni. Elektri maakaabelliin läbib järgmiseid kin-

nistuid: Nelgi tee 1, Nelgi tee ja Astri tee. Planeeritaval ehitisel hakkab olema piki kaablit kulgeval alal kaablist mõlemale poole 1-meetrine kaitsevöönd.

4. Projekteerimistingimused detailplaneeringu täpsustamiseks Randvere küla, Niinepuu tee 6. Projekteerimistingimuste taotleja soov on laiendada olemasolevat saun-abihoonet (alla 33% hoone esialgu kavandatud mahust) asukohas, mis ei ole detailplaneeringu kohaselt määratud hoonestusalaks. Olemasoleva hoone püstitamiseks on varasemalt väljastatud projekteerimistingimused hoonestusala osaliseks suurendamiseks. Käesoleva projekteerimistingimuste koostamise menetluse raames on soov detailplaneeringuga määratud hoonestusala täiendavalt suurendada.

Omavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena ehitusseadustiku § 28 ja 31 lg 1 alusel. Ehitus- ja kommunaalosakonna ettepanek on lahendada taotlused avalikku istungit korraldamata ja avalikustada projekteerimistingimuste eelnõud vallavalitsuse veebilehel.

Randvere küla, Niinepuu tee 6. Kaart: Maa- ja ruumiamet

Üldplaneeringu infokiri XXII: tuleb koos vaadata minevikku, olevikku ja tulevikku

ÜLDPLANEERING Ruumilises planeerimises on lisaks pikkus-laius-kõrgus mõõtmetele oluline ka neljas mõõde – aeg. Viimsi vallas kehtib hetkel üldplaneering, mis koosneb kaheksast osa- ja teemaplaneeringust. Need kõik on koostatud ja kehtestatud erineval ajal *ca* 25 aasta jooksul.

Merje Muiso

planeeringute osakonna juhataja

Ajaliseks on need planeeringud koostatud väga põnevatel ja murrangulistel hetkedel. Näiteks omal ajal väga innovatiivne rohevõrgustiku planeering on tänaseks päevaks juba ajale jalgu jäänud.

Sellise olukorra parandamiseks otsustas Viimsi vald algatada uue üldplaneeringu tegemise, et kõik valla piirkonnad ja teemad tervikuna uuesti läbi mõelda. Protsess algatati Viimsi vallavolikogu otsusega 15. veebruaril 2022.

Selleks, et ruumiline areng järgnevatel aastateks vallas paika panna, tuleb kõigepealt vaadata tagasi – mis on muutunud võrreldes eelmise üldplaneeringu koostamise ajaga –, vaadata olemasolevat olukorda, mis seis vallas hetkel on, ja kolmandaks vaadata tulevikku ning proovida kujutleda, milline tahab Viimsi vald olla veerandsaja aasta pärast.

Uus üldplaneering loob eeldused ühiskonnaliikmete vajadusi ja huve arvestavaks arenguks. Erinevatel inimestel on erinevad soovid ja vallas arenevast elukeskkonnast erinevad ettekujutused. Üldplaneeringu ülesanne on läbi mõel-

da, kuidas need erinevad vaatenurgad saaksid läbi analüüsitud ja tasakaalustatud. Kõigil peab olema võimalus Viimsis end hästi tunda, et siin elada, töötada ja puhata. Need, kes siin elavad, on kindlal põhjusel endale siia kodu rajanud ja ootavad, et elukeskkond ei halvene. Need, kes siin töötavad, vajavad keskkonda, mis tagab majanduslikult stabiilse arenegu. Ka sotsiaalsed garantiid peavad olema olemas ning kultuuriliselt tegus Viimsi peab saama edasi areneda. Planeerimine peab soodustama nii keskkonnahoidlikku kui ka majanduslikult, kultuuriliselt ja sotsiaalselt jätkusuutlikku arengut.

Lisaks headele ja mitmekesistele elamise, puhkamise ning vaba aja veetmise võimalustele peab vald tagama ka tehnilise ja sotsiaalse infrastruktuuri arengu. Teisisõnu meie valda elama asudes ootab elanik, et tal oleks soe ja valge tuba, vesi joogiks ja pesemiseks, vajadusel arstiabi, lasteaiad, kool – kõik kättesaadavad. Ning loomulikult ootab elanik, et kõik eeldused aktiivseks enesearenduseks ja puhkamiseks on olemas.

Kestliku ja tasakaalustatud arengu jaoks on vajalik ühiskondlik kokkulepe. Uute lisanduvate elanike soovid ei saa kaaluda üles siin juba elavate inimeste heaolu. Praeguse elanikkonna ootuste kaardistamiseks korraldas Viimsi vald küsitlusi

Üldplaneering aitab tagada otstarbekat, mõistlikku ja säästlikku maakasutust. Foto: Allar Lehtsalu

ja pani kokku üldplaneeringu lähteülesande, mida tutvustati avalikkusele ja kuhu saadeti täiendavaid ettepanekuid. Seejärel töötati läbi alusuuringud ning lähtematerjalid ning esimene Viimsi valla haldusterritooriumi üldplaneeringu esikiisi variant jõudis avalikkuse ette eelmise aasta oktoobris. Selles peegeldusid küsitlustele vastanud inimeste ootused ja alusanalüüside tulemused.

Kevadel toimub uuendatud esikiisi avalik väljapanek

Erinevate ettepanekute tulemusel on nüüd viimaste kuude jooksul üldplaneeringu lahendust täiendatud. Vahepealsel ajal on toimunud mitmed kohtumised nii elanike, arendajate kui ka kooskõlastajatega. Kuigi kohtumisi jätkatakse, on töögrupp tänaseks otsustanud, et käesoleva aasta kevadel korralda-

takse uus esikiisi avalik väljapanek, et tutvustada kõigile korraga uut korregeeritud lahendust.

Arvestatud on Viimsi unikaalse looduskeskkonnaga ja elanike soovidele on püütud vastu tulla. Töögrupp on otsustanud, et uute kohalike kaitsealade moodustamisega hetkel üldplaneeringus edasi ei minda – enne tehakse põhjalik uuring, mida kaitse alla võtmine endaga kaasa toob. Tehtud töö on väga väärtuslik, sest annab ülevaate, milline on valla looduskeskkonna olukord ning millised on puhkemajanduse arendamise võimalused. Seega jätkatakse väärtusliku looduse kaitsmist kindlasti ka edaspidi.

Mitmetes kohtades oleme uuesti üle analüüsinud elamuehituse võimalusi – kindel on see, et üks majapidamine meie üle 20 000 elanikuga vallas ei muuda midagi, kuid milline on ikkagi see elamuehitu-

se maht, mida vald suudab taluda? Kuhu tõmmata piir? Kelle majapidamine on “viimane rivi” ja kas iga järgnev viimane on viimasem?

Planeering on keskkonna kujundamise vahend, mille maakasutuse ja ehitamise suunamine põhineb asukohal ja vajadusel. Ühelt poolt tuleb planeerimisel luua võimalusi, teiselt poolt seada piiranguid, vaid nii saame suunata teadlikult oma valla ruumilist arengut. Samas on planeering ka väga kindlalt reguleeritud haldusmenetlus, mille eesmärk on ruumilised suundumused läbi arutada laia avalikkusega.

Tulemuseks saab olema otstarbekas, mõistlik ja säästlik maakasutus, mis loob eeldused kasutajasõbraliku ning turvalise elukeskkonna olemasoluks ja säilitamiseks.

Kohtumiseni järgmistel avalikustamistel!

Kuhu panna Viimsis puhkamiseks juurde pinke?

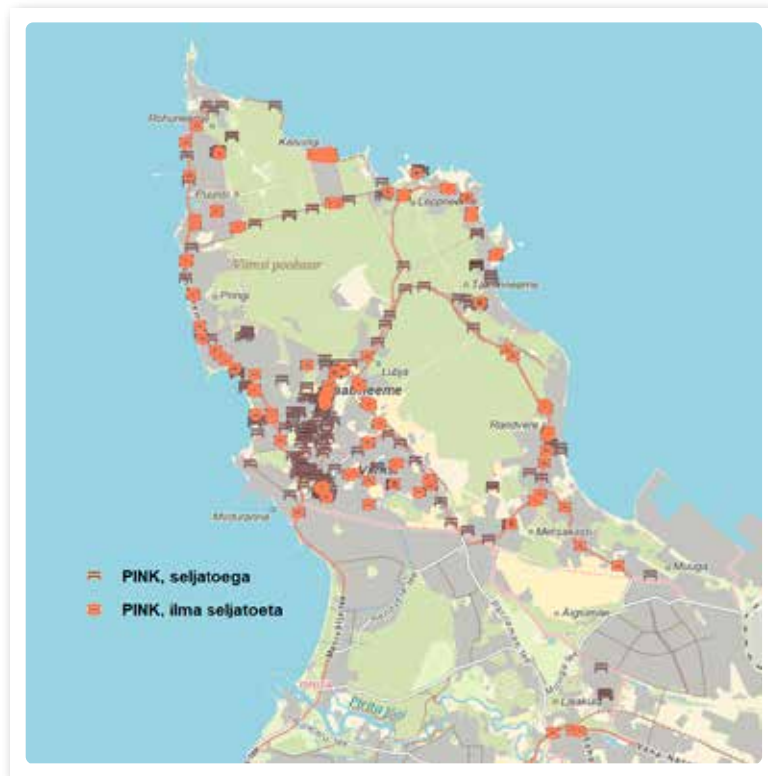
RÄÄGI KAASA Pingid on märk hoolivast elukeskkonnast – need võimaldavad jalutajal hetkeks peatuda, ümbritsevat nautida või naabriga juttu ajada. Vallavalitsus kogub märtsi lõpuni elanikelt infot, et kaardistada uued asukohad, kuhu oleks vaja lisada pinke või kus tuleks olemasolevaid korrastada.

Alar Mik

abivallavanem

Viimsi vallas on praegu 368 avalikku pinki, mis paiknevad kergeteede servas, parkides, haljakutel, bussipeatustes ja mujal. Need ei ole pelgalt mööbliesemed avalikus ruumis, vaid kohtumispaid, puhkekohad ja vahel ka “päästjad” väsinud jalakäijatele. Eriti olulised on pingid väarikatele ja liikumisraskustega kogukonnaliikmetele, kellele lühike, ilma puhkepausideta jalutuskäik võib osutuda väljakutseks. Samuti hindavad pinkide olemasolu väikelaste vanemad.

Pingivõrgustik peab vastama erinevate sihtgruppide vajadustele ja selleks soovime lisada avaliku ruumi elanike jaoks vajalikesse kohtadesse pinke.

Uuringud näitavad, et strateegiliselt õigesti paigutatud puhkepingid soodustavad inimeste liikumist ja sotsiaalset suhtlust ning tugevdavad kogukonnatunnet. Eriti oluli-

ne on see praegusel ajal, mil üha enam räägitakse ühiskonnas üksildusest ja sotsiaalse sidususe vähenemisest.

Aastas paigaldatakse Viimsis kuni 20 uut pinki

Viimsi vallavalitsus on paigaldanud viimastel aastatel keskmiselt kuni 20 uut pinki aastas, lähtudes elanike vajadustest ja ettepanekutest. Lisaks hooldatakse ja asendatakse olemasolevaid seljatoeta pinke seljatugedega pinkide vastu. Valla 368-st pingist on tänaseks seljatoega 248 pinki ehk 67%. Asendust ootab veel 120 seljatoeta pinki.

Kes teab paremini, kuhu pinke vaja on, kui mitte kohalikud elanikud ise, kelle igapäevased liikumisteedkonnad ja tähelepanekud on asendamatu oluliseks sisendiks. Võib-olla olete märganud kohta, kus eakad inimesed sageli peatuvad puhkamiseks? Või tihti kasutatavat jalutusteed, kus praegu puudub võimalus jalga puhata? Või on kusagil pink, mida on eakatel ilma seljatoeta raske kasutada? Kutsume kõiki viimsilasi üles märkama ja jagama oma tähelepanekuid pin-

kide vajaduse kohta. Eriti oodatud on info kohtadest, kus pingid oleksid vajalikud eakatele, lastega perele, populaarsetele jalutusteedele või kus on imeline loodusvaade, mille nautimist pingi olemasolu hõlbustaks.

Tähelepanekuid saab esitada e-kirjaga kommunaal@viimsi.ee. Seenioritel on võimalik vastav info anda ka Viimsi Pensionäride Ühenduse juhatusele, kes edastab selle vallavalitsusele. Oluline on välja tuua võimalikult täpne asukoht kaardil või muul moel kirjeldades.

Olemasolevate pinkide asukohadega saab tutvuda vaal.viimsi.ee veebirakenduse kaardil, valides kaardimenüüst Taristu > Pingid. Kõik laekunud ettepanekud analüüsitakse ning võetakse arvesse 2025. aasta pinkide paigaldamise tööplaani koostamisel. Palume ettepanek saata hiljemalt märtsi lõpuks!

Iga uus pink on väike, kuid oluline samm sõbralikuma ja inimsõbralikuma Viimsi poole. Koos muudame Viimsi avaliku ruumi veelgi paremaks!

Viimsi valla pinkide asukohakaart kuvab kõigi 368 pingi asukoha üle valla. Kaart: Maa- ja ruumiamet, infosüsteem VAAL

Mart Laariga
Püüsi kooli
ehituse ring-
käigul. Foto:
Aime Estna

Ants teadis
alati, et mõis
tuli okupanti-
delt võimalikult
tervelt kätte
saada. Suures
pildis see ka
õnnesus. Foto:
Aime Estna

Ants ja tema
"kiviveere-
tajad". Foto:
Aime Estna

Vallavanem LINDEMANNI sei

ELUTÖÖ 20. detsembril 2024 Viimsi vallalt elutööpreemia saanud taasloodud valla esimese vallavanema **Ants-Hembo Lindemanni** ja tema meeskonna jaoks ei tähendanud vallaõiguste tunnistuse pidulik kättesaamine, et töö on tehtud. Nüüd tuli pidevalt muutuvate aegade arvestades hakata arengukava ellu viima.

Mart Niineste

Viimsi Teataja
kaasautor

Tagantjärele peab Ants heaks, et Viimsi esimehe vallavolikogu oli valitud külanõukoguna. Sest külanõukogude valimise kirjutamata reegel nägi ette saadikukohi iga küla esindajatele. "Niiviisi oli iga küla hääli volikogus esindatud ja polnud veel kemplemisi koalitsiooni ja opositsiooni vahel. Kõik said sõna ja kõigiga tuli arvestada," põhjendab ta.

Siia saagu kool!

Esimese suure asjana võttis Viimsi vald ette koolid. "Sellega tuli kohe tegeleda, sest koolikohtade puudus oli põletav," meenutab Ants. Kirovi kolhoos oli tööandjana hinnatud ja tõmbas ligi palju parimas tööeas inimesi koos peredega. Tagatipuks hakkas ansambel Justament igal võimalusel laulma, et maa tuleb täita lastega. Laste saamine oli vanemate töö, nende harimine aga valla ülesanne. Hakka või olemasolevaid koole kahes vahetuses tööle panema!

Valla külad olid piki poolsaare rannikut laiaili, mistõttu võeti suund tänaseni toimiva külakoolide võrgustiku rajamisele. Eriti eraldalt on Antsul mees Püüsi kooli rajamise lugu: "Sõitsime sinna Enn Vanni ja veel mõne mehega kohta otsima. Rohuneeme teel vaatasime kõigepealt kohta mere äärde – siis veel seal maju polnud, oli tuuline lagendik. Siis mõtlesime, et vaataks sisemaa poole ja läksime mööda praegust Kooli teed edasi."

Kui tee otsa sai, vaatasid asjaosalised üksteisele otsa – kas teeme kooli siia? "Ma ütlesin, et ma olen ehitaja ja mul on päris hirmus vaadata seda kohta praegu. Sest tee kõrval oli vesine lagendik kidurate kaskedega. Ja sinna vee sisse hakame nüüd kooli rajama? Aga ma

ütlesin, et teeme ära!" meenutab ta. Püüsi kool seisab omal kohal tänaseni. Paika said ka teiste uute koolide asupaigad ning läks ehitamiseks.

Kui koolid 1993. aastal valmis said ja lapsed 1. septembril uutes hoonetes õppima asusid, lahvas Püüsi kooli ümber tagantjärele tüli: "Visnapuu, kes oli saanud Oskar Kuuli pärandi ehk Kirovi kolhoosi varade haldajaks, kirjutas valla lehes, et ma olen raisanud asjatult ja alusetult 12 miljonit krooni kooli ehituseks, mida kellelegi tarvis polnud – et see raha tulnuks paigutada ettevõtlusse."

Vallavanem polnud papist poiss ja pööras vastu: "Vastasin, et meil tuleb kasvatada haritud inimesi, mitte hobusevargaid, keda ei õpetata, ja seda näitab tulevik, kummalgi jääb õigus."

Praegu leiab ta, et õigus jäi tal, sest kui algul oli koolis veidi üle saja lapse, siis praegu üle kolmesaja. "Ja tead, miks on minu ajal rajatud valla koolides väikesed klassiruumid, kuhu eriti üle paarikümne lapse ei mahu?" küsib Ants ja vastab: "Sest kui mu oma lapsed Tallinnas koolis käisid, oli neil umbes nelikümmend last klassis. Ja poiss teinekord koolist tulles ütles, et sai täna suulise vastamise hinde ja sel veerandil teda ilmselt rohkem ei küsita."

Kuidas piirivalve omale orkestri sai

Visnapuuga sai Ants veel omajagu jageleda, näiteks Viimsi haigla tuleviku üle. "Tema oli ärimees, mina polnud ja meie ideed ei klappinud," selgitab ta. Jõukatumise objektiks meeste vahel kujunes ka kolhoosi tiiva all tegutsenud ja laiemahtki hinnatud populaarne puhkpilliorkester Helikon.

"Ühel päeval tuli orkestrijuhht Sibul vallamajja minu juurde jutuga, et näe, mulle anti paber – esimesest kuupäevast lõpetagu orkester töö. Ta oli sellest väga häiritud. Ma lohutasin, et istume kokku, millal sul

Antsu kindel
harjumus on
käia Kelvingis
mere ääres
luiki kokku
lugemas –
luiged loetud,
süda rahul.
Foto: Heiko
Leesment

on proov? Tema vastas, et ülehommeme. Ma ütlesin, et tulen ka proovi."

Proovis ütles Ants pillimeestele ilustamata, et seis on hapu ja asjaga on kiire: "Aga ma võtan teid mõneks ajaks valla palgale, kuid mul on vähe raha. Seega saate leivarahaga, aga või peate ise peale ostma. Aga probleem saab lahendatud!"

Laste saamine oli vanemate töö, nende harimine aga valla ülesanne.

Kuna samal ajal käis ka asjaajamine vene vägede ja kaitsejõudude, kaitseministeeriumi ja piirivalvega, oli Antsul tekkinud hea klapp Andrus Ööveliga. "Kohtusin paari päeva pärast tööasjus Ööveliga, käisime Naissaarel. Ütlesin siis talle, et kuule, kas sa ei taha võtta Helikoni piirivalve orkestriks?"

Öövel leidis, et see on väga hea idee ja palus paar päeva aega, et plaan ministeeriumile maha müüa: "Juba teisel päeval ta helistas, et võtame järgmise kuu esimesest päevast Helikoni piirivalve or-

kestriks. Ma siis helistasin Sibulale, et tehtud – sinu elutöö jääb alles!"

Hilisemate uutmistest ja liitmistest tulenev tulemusel tunneme seda orkestrit tänapäeval Tallinna Politeiorkestri nime all. Mitte segamini ajada Viimsis sõjamuuseumi juures tegutseva sõjaväeorkestriga.

Me arvasime, et te olete hirmsad fašistid

1990ndate alguses oli Eestis veel sees vene väed. Viimsi vallas oli sõjaväeosi kokku tervelt üheksateist. See oli omaette riik riigis, millest tuli viisakalt lahti saada. "Esimesena võtsime üle Rohuneeme ja Naissaare raketibaasid," mäletab Ants ja meenutab, kuidas ta käis delegatsiooniga, kuhu kuulus ka president Lennart Meri, Naissaarel miiniladu inspekteerimas.

Kuna miiniladu kujutas endast suurt kogust lõhkeainet, kehtisid seal ranged turvanõuded, sest üks vale säde ning tulemuseks oleks suur pauk. "Värvase tunnimees ütles, et kõik tikud jäävad minu kätte, siis võite veidi ringi vaadata. Meri ütles, et mul on välgumihkel, aga ma panen selle taskusse tagasi, ma olen Eesti president ja oma välgumihklist ära ei anna! Tunni- mees

muutus närviliseks," räägib Ants. Tunni mees võib mõista, reeglid on reeglid, kuid president on batjuška, kellelaolisega ei vaielda.

Lugu laheneb lihtsalt: "Õnneks oli meil kaasas Tallinna garnisoni esindaja, kes ütles tunnimhele, et võtab Meri välgumihkli eest vastutamise oma peale. Tunni mees leebus ja saime laos ringi vaadata." Ants lisab, et kui Tallinna garnisoni ülemused said Eesti asjast aru ja suhtusid sellesse mõistlikult, siis Naissaare ja teiste väeosade mehed olid aia taga omas maailmas kinni ja selle võrra tõredamad.

Ants meenutab sõjaväeosadest praeguse Lubja küla kohal olnud keemiabaasi: "Lõpuks saime sinna sisse, ajakirjanik oli ka kaasas. Seal oli väetisekotte täis loobitud tiik ja ühes aia servas virnas hulk 200-liitriseid vaate, mis ajasid sinist suitsu välja, männid aia taga olid kuivanud. Meid viidi ka ühte ruumi, kus öeldi, et hoitakse radioaktiivseid aineid, mida seal praegu pole. Ja tõesti, meie dosimeeter kiirgust ei näidanud. Küll aga hakkasin pärast selle ruumi külastamist kaotama omi hambaid..."

Külaskäigust sündis kriitiline keskkonnateemaline artikkel. "Ja

Viimsi vallaks kuulutamine.
Foto: Aime Estna

Lions klubi asutamine, lipu õnnistamine. Foto: Aime Estna

klused suurte muutuste ajastul

selle peale löödi baasist meeskond välja, et nad lasid ajakirjanduse sisse. Keskkonnaamet aga nõudis sõjaväelt nende vaatide äraviimist. Kuu aja pärast käisime komisjoni-ga uuesti seal – tiik oli koristatud ja vaadid ära viidud. Küsisime, et kuhu vaadid läksid? Õeldi, et Venemaale. Aga Leppneeme kalurid rääkisid pärast mulle, et venelased olla ühe laeva ja paadiga ranniku vahet ukerdanud. Mulle jäi mulje, et need vaadid uputati lihtsalt merre, ühte sügavasse kohta,” ütleb Ants.

Kuid lõpp hea, kõik hea: “Kui Naissaare komandant hakkas ise ka Venemaale ära sõitma, kutsusin ta kohvi jooma ja juttu rääkima. Siis ütles ta ehtsa venelase kombel, et anna andeks, et ma sinusse nii halvasti suhtusin, aga mulle öeldi kogu aeg, et need, kes siin käivad, on fašistid ja tahavad kõike hävitada, ja ma usuksin seda.”

Kelvingi kättesaamine Rebase lõugade vahelt

1980ndate alguses võtsid piirivalveväed Rohuneeme ja Leppneeme vahelt Kelvingi nuki juurest maha ristkülikukujulise tüki metsa plaaniga rajada sinna tulejuhtimiskeskus ja lasketiir. Eesti taasiseseisvumise ajaks olid valminud tänavavõrk ja tulejuhtimiskeskus ning suurem osa lasketiirust. Sihiiti mere suunas. Peale laga jätsid okupatsiooniväed endast maha ka omandiküsimuse.

“Me taotlesime sõjaväe maid munitsipaalomandisse. Tegime koos valla maa-ameti juhataja Avo Mägiga sellekohase kirja Mart Laari valitsusele ja läksime valitsuse istungile ka seda kaitsma. Seal kargas kaitseminister Hain Rebas püsti, et mitte mingisugust sellist juttu ei ole – kõik, nõusolekut ei anna. Lasketiir jääb, piirivalvekoerte kasvanud tuleb! Ja raketibaasi paneme omad raketid tulevikus. Asi pandi hääletusele, tulemuseks neli-kolm ja kõik – meid visati uksest välja,” meenutab Ants Kelvingi sünnivalusi.

“Aga ma olen kangekaelne. Mõtlesime, mida teha, ja toime Laari siia külla – tegin talle vallas ekskursiooni, näitasin Püüksi kooli ehitust. Me olime ainuke omavalitsus Harjumaal, kes tollal üldse kooli ehitas. Siis näitasin Viimsi Perekodude ja muid kohti ka,” räägib Ants oma sõjakavalusest Laari kui valit-

susjuhi enda poole kallutamisest sõjaväemaade omandiküsimuses. 2. juunil 1993 saidki sõjaväealad valla omaks ja Kelvingi küla asutamine võis alata.

Laidoneri mõisast sõjamuuseumiks

Okupatsioonivägede staap asus eriti uhkes kohas – Viimsi mõisas, mille viimaseks sõjaeelseks omanikuks oli kindral Johan Laidoner. Piirivalvevägede staap tähendas aga automaatselt salajast objekti, mille komandandiks oli mees, kelle aukraadiks pakub Ants vähemalt polkovniku (koloneli). Mõis tuli tema käest võimalikult tervelt kätte saada.

Teate, mehed, ma ei müü Eestimaad kellegile, see jääb Eestile.

“Õnneks oli ta hakanud juba Eesti asjast natukene aru saama,” meenutab Ants ja jätkab: “Küsisin temalt, et kas saab tulla mõisa vaatama? Ja mind viidi sinna siis konvoi vahel. Ta istus teisel korrusel endises Laidoneri kabinetis. Arutasime asju, et mis ja kuidas. Selgus, et nad veel ära minna ei tahaks, kuid ülemus sooviks ehitada mõisa juurde suure neljakordse maja, pakkus ka vallale sinna kortereid. Aga tal oli vaja, et ma projekti ära kinnitaks.”

Ants keeldus: “Tead, see park on mulle püha ja mina neid põlispuid maha võtta ei lase – puud jäävad. Ta lubas selle peale kümme-viisteist puud asemele istutada. Ma ütlesin, et istuta või sada, projekti ma ei kinnita. Küsisin, kust ta on pärit? Ukrainast. On tal seal midagi püha? On küll. Selle peale otsustasime minna minu autoga vaatama, kuhu üldse saab mõisa südames ehitada. Ma olin kindlalt parki ehitamise vastu.”

Lõpuks leidsid mehed Miiduranna ja mõisa vahel tee ääres kohta, kuhu idee järgi võinuks maja ehitada. “Ta sai seal üks kümme meetrit kõndida, kui käis üks solks ja mees oli meeter maad lühem. Ma polnud vene aja peale kokku ka nii palju matte kuulnud, kui ta sõimas. Ta kirus õlilao ülemust, kes oma kompleksist lasi solgivett mööda kraave välja võsa vahele,

kus olid suured takjapõõsad. Eks tal jäi takjapõõsaste vahelt kraav märkamata. Nüüd oli ta põlvili sitane. Ma ütlesin, et autosse ta nii ei saa, mispeale hakkas ta mõisa poole tagasi vantsima.”

Kuna maja pidi olema nii staabi kui ka õlibaasi rahva kasutada, teatas komandant Antsule: “Mina teen puhastustööd ja tema teeb niimoodi! Selle mehega ei hakka ma midagi koos ehitama! Ja tõsi, temal oli ehitatud reovee filtreerimise süsteem mõisaparki.”

Vähemalt hakkasid Ants ja staabiülem omavahel selle seikluse peale klappima: “Enne äraminekut helistas ta mulle, et tule homme hommikul läbi. Ütlesin, et ära palun mõisas midagi lammutama hakka. Ta ütles, et võtab kaasa ainult kapid oma aparatuuriga. Ma läksin hommikul kell kaheksa sinna, võtsime võtmed vastu ja nemad sõitsid minema. Mõisa saime kätte tervelt. Siis hakkasime Tanel Läänega mõisa südant Laidoneri muuseumiks kujundama.” Eesti sõjamuuseum tegutseb Viimsi mõisa südames tänaseni.

Viimsi Perekodude tõus ja langus

Laari äravõlumise ekskursiooni-programmis olnud Viimsi Perekodude pole enam ammu ja sellest on Antsul kahju. 1990ndad olid õppimise aeg ja väga palju õpiti Skandinaaviamaade valdade pealt, kellest näiteks Skiaga Norras ja Täbyga Rootsis sõlmiti ka sõpruslepingud. 1990ndate alguses toimusid Laulasmaal esimesed puudega laste perede laagrid Hannes Arro juhtimisel. Kuid Viimsis, täpsemalt Randveres kippus Kirovi kolhoosi varadest laokile jääma lastesanaatoorium, mille kolhoosi järeltulija aktsiaselts Esmar sokutas valla varaks. “Norrakate seas oli selline härrasmees nagu Ivenesen, kes tõi meile niisuguse hea idee, et tehke puuetega laste peredele keskus, nagu neil on Frambu perekus,” meenutab Ants.

Nüüd jäi üle otsad kokku viia. Norrakatel olid pikaaegsed kogemused, Viimsil oli sobilik vaba hoone ning teemaga tegelenud Arrol tahtmine: “Ma ostsingi valla poolt Arrole ja keskuse teistele tulevastele töötajatele piletid Norra koolitusele. Ja kui nad tagasi tulid, panime oma perekeskuse septembrist 1992 käima.”

Perekeskuse eesmärk oli õpetada erineva puudega sündinud laste vanemaid tulema toime tekkinud olukorraga. Kontekstiks olgu öeldud, et kõikvõimalikud puuded olid nõukogude ajal olnud tabuteemaks – neid polnud, sest neist ei räägitud. “Nädal aega oli üks vahetus, iga päev koolitati vanemaid last tema puudest lähtuvalt õigesti hooldama,” räägib Ants ja kurdab, et hiljem pandi hea algatus muutuste tuhinna lihtsalt kinni.

Naissaare kaaperdamise katse

Omaette ooper oli Naissaarega. Nõukogude sõjavägi oli sealt igasuguse tsiviilelu välja sõõnud ja seal ta nüüd seisis Tallinna lahe suudmes. Ants ja toonane keskkonnaministeeriumi kantsler Rein Ratas pidasid plaani teha Naissaarest looduspark.

Kuid 1990ndate alguse Eesti tõmbas ligi igasuguseid Ostap Benderi koolkonna suurettevõtjaid üle maailma. Üks säärane inglase marsis ka ühe Eesti ärimhega Antsu kabinet. “Nad ütlesid – me tulime sinu juurde. Sa lõpeta see jura ära – Naissaare Viimsi valla alla viimine ja looduspargiks tegemine – ja anna Naissaar vabaks. Me teeme temast rahvusvahelise üksuse, kus tuleb oma raha, omad lõbustusasutused ja kõik muu, mida me seal teeme. See on teile kasulik, jagame teiega ka kasumit ja saate rikkaks!”

Ants kuulas mehed viisakalt ära ja vastas: “Teate, mehed, ma ei müü Eestimaad kellegile, see jääb Eestile – sellest tuleb puhke- ja kaitseala. Ja teile on mul ainult üks ta-

gasihoidlik palve – pange mu kabinet uks väljastpoolt kinni. Nad hakkasid kokutama. Ma ütlesin, et ma ei hakka oma juttu kordama.”

Kuna 1990ndad olid ka maffia ajastu ning kantpeadele tülikate inimeste elud kippusid enneaegselt sunniviisiliselt lõppema, ootas ka Ants huviga, mis saab edasi. “Ellu jäin,” muigab ta ja täpsustab: “Nende viie aasta jooksul, mil ma vallavanem olin, viskasin ma ainult need kaks oma kabinetist välja – kõigi teistega olen normaalselt saanud asjad aetud.”

Ja lõpetuseks ei unusta hea juht kunagi oma inimesi: “Tahan südamest tänada kõiki, kes aitasid neid asju lahendada ja korda saata. Üksi kivi ei veereta, seda saab ainult koos teha. Suur tänu kaastööliste läbi aja!”

Hea lugeja, siinkohal tõmbame Ants-Hembo Lindemanni seiklusrikkale eluloole joone alla. Tegelikult on mehel põnevaid mälestusi veel küllaga. Kelvingi asutaja ja kauaaegse külavanemana jätkub tal jaksu ühishuvide ning elukeskkonna eest seismiseks tänaseni. Viimati pani ta seisma Rohuneeme metsa golflplatsiks tegemise. Ehk nagu ütleb Antsu abikaasa: “Ta lihtsalt peab kogu aeg võitlema.” Kui satud Kelvingisse ja märkad Antsu, astu ligi ja ta räägib sulle ära need lood, mis siin kirja pane-mata jäid.

PS! Eelmise loos said mõned nimed näpuveakuradi tahtel valesti kirja. Autor ja toimetus vabandavad!

Antsu poolt üle kolme-kümne aasta tagasi alustatu on vilja kandnud – Viimsi vallast on kujunenud ihaldusväärne elupaik. Foto: Mart Niineste

Haabneeme PÄEVAKESKUSEL täitus

TÄHTPÄEV Haabneeme päevakeskusest on 25 aastaga kujunenud oluline kogukonna kohtumiskohaks, mis meelitab mitmekesise programmi ja tegvustega.

Lehte Jõemaa

Haabneeme
päevakeskuse
koordinaator

Kes see teab, kuis kõik see algas ... Kõlab nagu laulusalmis, aga põhjust meenutada on palju. 25 aastat on Haabneeme päevakeskuses toimunud eakatele palju erinevaid tegevusi, ikka selleks, et vananemist kaugemale lükata ning positiivset meeleolu tagada.

Päevakeskus loodi Viimsi vallavalitsuse otsusel veebruari alguses aastal 2000. Viimsi Teataja 24.05.2000 ilmunud artiklis on kirjas, et idee autoriks on endine vallavalitsuse töötaja Toomas Raist. Päevakeskus kuulus esialgu iseisva struktuuriüksusena Rannapere pansionaadi koosseisu.

Päevakeskuse esimene juhataja oli Sirje Saks. Keskuse avamine toimus 12. mail 2000. Pansionaat pakus ruumid, vald tasus üüri ja kuld ning juhataja palga, kõik muu tuli kodanikualgatuse korras. Alustati võimlemisega, töötas käsitööring, vestlus- ja lauluklubi. Juba siis mõeldi, et kõige parem on inimesel tema kodus ja kodus elamist tuleb toetada ning käivitada vajalikud struktuuriüksused.

Päevakeskuse loomisel kasutati parimaid teadmisi

Päevakeskuse loomisel oli toeks Viimsi Pensionäride Ühendus (VPÜ), kes aitas kaasa ideede ja teadmistega, mida oli kogutud sotsiaaltöö valdkonda arendavatel teabepäevadel nii kodu- kui ka välismaal. VPÜ juhataja esimees Viuu Nurmela oli entusiastlik eestvedaja. Ka käesoleval ajal on VPÜ-ga tihedat ja meeldiv koostööd.

2006. aastal moodustatud mittetulundusühing Viimsi Päevakeskus oli omal ajal positiivseks eeskujuks kogu Eestis, sest vald usaldas ülesandeid ja raha kodanikuorganisatsioonile. 2007. aastal loodi ühingu alla veel teine päevakeskus Randveres. Mittetulundusühinguna toimusid päevakeskused kuni 2021. aastani, mil Viimsis toimusid sotsiaaltöövõimenduse suured muudatused. Arvutid tegid pika sammu paremuse suunas, et valla elanikele sotsiaalteenuseid rohkem ja kvaliteetsemalt pakkuda. Moodustati Viimsi hoolekandekeskus, mille all oleval struktuuriüksusteks jäid ka mõlemad päevakeskused.

Haabneeme päevakeskus on aja jooksul palju arenenud

Tänapäeval on suure muutuse teinud päevakeskuse ruumide renoveerimine ja tegevuste laiendamine. Loodud on moodne ja kaasaegne keskkond ning muretses on vajalik sisustus. Huvitegevus Haabneeme päevakeskuses on märkimisväärselt laienenud, huviringide töötingimused on muutunud kordi paremaks.

Rahvatantsurühm SiiraViira koos juhendaja Anli Ajaga. Fotod: Ruslan Dontsov

Kadi ja Anne valmistavad maitsvaid pannkooke.

Iga aastaga lisandub uusi ja huvitavaid tegevusi ning juurde tuleb ka uusi inimesi. Tegevust pakutakse 20 huviringis ja 5 klubis. Kõige populaarsemad on liikumisrühmad. Haabneeme päevakeskuses on kaks rühma tervisevõimlejatele, jooga, toolil võimlemine, pilates, tervistav hiina võimlemine, kepi-kõnnirühm, lauatennis ja hooajaliselt toimub kõnnijalgapall.

Haabneeme päevakeskuses on kaks erinevat tantsurühma: rahvatantsurühm SiiraViira ja seenior-tantsurühm Triinud. On loovusringid: käsitöö ja õmblemine, telgedel kudumine, keraamika, portselanimaal ja kunstistuudio Artiumis. Päeva saab rõõmsaks laulda lauluringis ning nalja ja naeru on palju sõnakunstiringis. On ekstra vestlusringid, aga iga huviringi eel, sees ja järel arendatakse vestlusi, mõnikord ka pikemalt kohvilauas.

Maie ja Mari kangastelgedel kudumas.

Lauluansambel Põllulill esinemas. Klaveril juhendaja Sirje Põllu.

mehed, kes suuremas osas tegutsesid Rannameeste klubis, bridžiklubis, lauatennis ja teevad piljardimänguturniire.

Nädalas külastab päevakeskuse huviringe üle 400 inimese. Mõned valivad ka mitu huviringi, ise kurtes, et kuhu see aeg küll kaob. Uudishimu ja tegutsemislust on see, mis meeled erksad hoiab ja vananemise kaugemale lükkab.

Reedeseid kohvihommikud toovad kokku palju huvilisi

Populaarsed on ka reedeseid kohvihommikud, millel on hariv sisu ning huvitav teemadering ja kus kohtutakse huvitavate inimestega. Kord kuus on vaimse tervise hommikud, mil ekstra tegeletakse mälu treeninguga. Iga kuu toimub mitmeid kultuurisündmusi. Igaüks saab valida talle sobiva.

Kord kuus toimuvad tantsuõhtud on saanud väga populaarseks. Meil on kujunenud arvestatav hulk

Tuge saab ka infotehnoloogia osas

Maa maailm muutub kiiresti, lihtne ei ole püsida tehnika uuenduste tuules, aga me kõik mõistame, kui oluline see on. Paljud teenused ongi juba kättesaadavad ainult e-teenustena. Muutustega kohanemine ei ole just alati lihtne. Infotehnoloogia kasutamisel abistab arvutiring.

Uudne ja üllatavalt põnev on robotikaring, mis tundub nagu mäng, aga on hoopis oluline tehnoloogilise mõtlemise ja mõistmise jaoks. Veel on teisigi õpiringe: kaks inglise keele rühma, kokaringid, rahatarkuse klubi ning mõndagi veel. Oleme uhked, et oleme suutnud tegevustesse kaasata Viimsi vahvad

Sõnakunstiringi etendus "Mehed naistest".

Eesti Sõjamuuseum
KINDRAL-LAUDOONER MUUSEUM

Taaslavastuslahing Vabadussõjast

SOOMUSRONGIGA LÕUNA WÄERINNAL

Pühapäeval 23. veebruaril 2025 kl 13.00

Eesti sõjamuuseumis Viimsi mõisas
Esineb sõjaväeorkester
Avatud supipuhvet

Sisepääs TASUTA muuseumisse ja üritusele

4. märtsil kell 18.00
Viimsi raamatukogu suures saalis

"ORZEL. ALLVEELAEV, MIS TÕI SÕJA EESTISSE"
RAAMATUESITLUS

Eesti Raamatu Aasta 2025

Hanno Ojalo Ranno Sõnum Mati Oun

"ORZEL"
ALLVEELAEV, MIS TÕI SÕJA EESTISSE

Sisepääs vaba!

6. märts kell 18.00
Viimsi raamatukogu suures saalis

Eesti Raamatu Aasta 2025

Vestlusõhtu külaline on ajakirjanik ja kirjanik

JUSTIN PETRONE
Vestlust juhib Heiko Leesment

Sisepääs vaba!

veerandsada

Lauatennise mängijad treeningul.

klassikalise muusika austajaid. Mõned üritused viime ka oma ruumidest välja, et pakkuda vaheldust ja kontserdist tulenevat pidulikumat keskkonda. Meil on igati toredad koostööpartnerid: Viimsi huvikeskus, kunstikool, teaduskool ja üldhariduskoolid, Viimsi raamatukogu, Viimsi rannarahva muuseum, Eesti sõjamuuseum ja Viimsi Artium. Muidugi käiakse vaatamas, kuidas mujal Eesti päevakeskustes toimetatakse. Nauditakse väljasõite ja teatrikülastusi.

Enese kokkuvõtmine ja kodusest mugavusest väljaajamine ei ole alati lihtne, aga on eluliselt vajalik. Päevakeskusest ära minnes ununevad sageli isegi tervisehä-

Kohvihommik Haabneeme päevakeskuses.

dad. Uudishimu ja meelepärased tegevused annavad energiat eneseteostuseks, suhtlemine toredate inimestega loob rõõmsa meeleolu.

Nii ongi Haabneeme päevakeskus toimetanud juba 25 aastat. Palju õnne ja aitäh kõigile, kes päevakeskust külastavad ning selle tegevusele kaasa aitavad!

Seenioritantsurühm Triinud tantsuhoos. Juhendaja Eve Jänes.

Vaimset ja füüsilist tervist turgutavad ühistreeningud

ELUVIIS Viimsi vald ja Viimsi Pensionäride Ühing (VPÜ) on võtnud südameasjaks aidata kaasa eakate aktiivsele eluviisile. Selleks korraldatakse regulaarseid ühistreeninguid Viimsi spaas.

Raimo Tann

Viimsi Pensionäride Ühingu juht

Kui te pole veel ujumas käima hakanud, siis nüüd on ideaalne aeg alustada, olgu see siis esmakordne katsetus või vana harjumuse taas-elustamine. Ujumine on suurepärane võimalus parandada tervist, veeta aega meeldivas seltskonnas ning hoida elurõõmu ja aktiivsust kõrgel tasemel. Vesi pakub turvalist ja meeldivat keskkonda, kus saab nautida tõhusat liikumist ilma liigset koormust tundmata.

Ujumine on üks parimaid liikumisvorme, eriti eakatele. See on liigeseid säästev, kuid samas kogu keha kaasav ja lihaseid tugevdav treening. Ujumine võimaldab parandada vastupidavust ning toetab kopsude ja vereringe tervist. Lisaks on see suurepärane võimalus harjutada tasakaalu ja koordinatsiooni, mis aitab vähendada kukkumisohtu ja sellega seotud vigastusi.

Soodustus kehtib valla elanikuks registreeritutele VPÜ-ga koostöös toimuvad Viimsi spaas kogukonna väärivatele mõeldud ujumis- ja vesiaeroobi-

TAGASISIDE OSALENUTELT

- "Need ujumistunnid on mulle suureks rõõmuks! Tunnen end palju paremini nii kehaliselt kui ka vaimset. See on suurepärane võimalus hoida end aktiivseks ja suhelda teiste eakaaslastega."
- "Olen varem kannatanud liigesevalu käes, kuid regulaarne ujumine on seda tunduvalt leevendanud. Lisaks on tore hommikuti teiste osalejatega kohtuda ja rääkida!"

Jõuluagsele ühistreeningule lisas lusti jõuluvana külaskäik.
Foto: Ruslan Dontsov

katunnid kaks korda nädalas – teisipäeviti ja neljapäeviti kell 8.30–11.30. Kohapeal on treener, kes juhendab tunde, ja pärast on võimalik jätkata saunatamise või ujumisega. Eakate kasutuses on spaa kuni kella 12-ni.

Vallavalitsuse toel saavad soodsamalt tervislikult aega veeta rahvastikuregistri järgi Viimsi vallas elavad pensioniealised inimesed, kellel tuleb spaapääsme eest tasuda 9 eurot. Soodustuse saamiseks tuleb esitada Viimsi vallavalitsuse poolt väljastatud tõend. Selle saamisega aitab vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiu osakonnast Sandra Hommik (telefon 602 8825).

Väärikas eas on liikumisel oluline roll

Väärikas vananemine on eluetapp, mille kvaliteeti saab oluliselt parandada teadliku elustiiliga. Kolm kõige tähtsamat tegurit, mis toetavad head tervist ja elurõõmu, on sotsiaalne suhtlus, liikumine ning eesmärkide seadmine ja elu vastu huvi tundmine. Täna räägime neist ühest – liikumisest, täpsemalt selle olulisusest ujumise näol.

Ujumine parandab südame-vereoonkonna tervist, hoiab liigeseid liikuvana ja aitab säilitada lihaskõuet. Regulaarne liikumine vähendab südamehaiguste, kõrge vererõhu ja diabeedi riski. Lisaks aitab ujumine säilitada painduvust ja liigeste liikuvust, mis on eri-

ti oluline just vanemas eas. See on ideaalne lahendus inimestele, kes kannatavad artriidi või muude liigeseprobleemide käes.

Vesi rahustab ning ujumine ja vesiaeroobika aitavad stressi ja ärevust vähendada. Kehaline aktiivsus tõstab õnnelormoonide taset, parandab une kvaliteeti ning hoiab meeleolu positiivseks. Lisaks aitab regulaarne ujumine ennetada kognitiivset langust ning toetab aju tervist, sest ergutab vereringet ja hapnikuvarustust ajus.

Lisaks füüsilisele ja vaimsele kasule on ujumistundidel ka oluline sotsiaalne roll. Regulaarne kokkusaamine omaealistega annab võimaluse suhelda, jagada kogemusi ja leida uusi sõpru. Sotsiaalne aktiivsus on oluline, et vähendada üksindust ja tunda end kogukonna liikmena.

Dalai-laama on öelnud, et "õnn ei ole midagi valmisolevat, see tuleneb sinu enda tegudest". Pida- gem siis silmas, et aktiivselt osaledes loome ise oma heaolu.

Lõpetuseks suur tänu Viimsi vallavalitsusele, kelle rahaline toetus võimaldab meie kogukonna väärivatele neist treeningutest osa saada!

■ **Täpsemate küsimuste korral** helistage telefonil 517 2941 või kirjutage raimo@paenurme.ee.

RAAMATUSEIN
OOTAB RAAMATUID

Viimsi Artiumi II korrusel 30.01–14.03

VIIMSI TALUTURG

Värske kodumaise kauba ja eheda miljöoga taluturg töötab Viimsi Vabaõhumuuseumis

igal laupäeval

kell **10.00–14.00**

Müügil eestimaine väärt kraam!

Kes hommikuti turul käib, see asjata ei longi.

Viimsi Laululaps 2025

26. aprillil kell 11 Viimsi Artiumi blackboxis

Viimsi Artium

VIIMSI VALD

MONTESSORI HARIDUS

Määrav avastus minu vanemluse teekonnal

Me kõik oleme olnud lapsed. Teades, et ei ole ainsatki täiskasvanut, kes poleks lapseks olemist läbi teinud, siis võiks ju arvata, et me peaksime kõik olema eksperdid selles, kuidas üks laps kasvab. Ilmselt on iga lapsevanem siiski tundnud, et reaalne elu on sellest tihti üsna kaugel. Võib juhtuda, et kuigi laps on päeval ja ööl meiega ning me peaksime teda läbi ja lõhki tundma, siis tegelikkuses pole me võib-olla teda avastanudki. Niisiis, kuidas avastada last?

Selle küsimusega seisin ka mina silmitsi, kui esimest korda emaks sain. Üsna ruttu sai selgeks, et lapse füüsiliste vajaduste katmine on vaid jäämäe tipp – hoopis suurem, olulisem ja keerulisem roll seisnes tema vaimsete, emotsionaalsete, sotsiaalsete ja kognitiivsete vajaduste katmisel. Aga mind ei ole ju keegi selleks ette valmistanud, oli minu mõte. Teadsin, et ma soovin läheneda vanemlusele puhtalt lehelt, ilma, et ma pärandaksin edasi oma hirme, uskumusi ja vildakaid mõttemustreid. Samuti teadsin, et ma soovin last toetada selles, et ta leiaks üles oma tõelise võimekuse ning arendaks endas oskuse seda kasutada. Oma kasvamise ajast mäletan selget sisetunnet, et minus oli kasutamata potentsiaal, mida ma ei osanud ise üles leida. Ma ei tahtnud, et minu laps ennast sarnaselt tunneks.

Oma otsingute teekonnal komistasin täiesti juhuslikult Montessori pedagoogika otsa. Ehkki nimetus võib eksitavalt tekitada tunde, et tegu on millegagi, mis kuulub vaid klassiruumi ja mis peaks jääma pedagoogide pärusmaaks, on päriselt tegu millegi võrratult laiema ja universaalsemaga. See on viis last näha. Näha teda rikkumata, puhta pilguga. Püüd teda mõista ning toetada teda iseenda ülesehitamise teel, tehes seda teadlikult ja läbimõeldult. Minu jaoks on see inimlik viis last näha.

Mida rohkem ma lugesin ja uurisin, seda enam kasvas minus tungiv soov oma lapsele Montessori haridusteed pakkuda. Paraku tol hetkel seda meetodit viljelevaid lasteaedu ja koole Eestis veel polnud, kuigi mujal maailmas on tegu väga vana ja hinnatud haridussuunaga. Otsustasin, et seda viga peab parandama. Õnneks leidsin mõttekaaslased, kes olid just loonud Eesti Montessori Ühingu. Sealne inspireeriv seltskond on hea näide sellest, millisteks vägitegudeks on tavalised lapsevanemad oma laste hariduse nimel valmis.

Olles mõnda aega vabatahtlikuna tegutsenud EMÜ ridades, otsustasime koos teiste Viimsi lapsevanematega luua kohaliku vabaihenduse MTÜ Edendades Montessori Haridust. Kolme ja poole tegutsemisaasta jooksul oleme kogukonna heaks korda saatnud palju. Muu hulgas oleme kogunud kümnete tuhandetes eurodes annetusi ja saatnud väljaõppele 5 erineva astme pedagoogi, koostöös Väike Päike lasteklubiga on avatud Viimsis Montessori lastehoid ning meie ühingust on välja kasvanud Kadrioru Montessori kool, kus asusid moodunud sügisel õppima mitmed Viimsi lapsed – nende hulgas ka minu vanem tütar.

Mis on see, mis paneb neid lapsevanemaid panustama nii palju aega ja energiat vabatahtliku töö alla? Arvan, et see on sügav hoolimine laste arengust, tulevikust ja haridusest. Montessori meetodi austajate hulka kuulub palju väga erineva taustaga lapsevanemaid, kuid neil on kõigil üks omadus – nad on tuli hingeliselt laste eest väljas. See on väärtus, mida tasub viimsilaste kogukonnas hoida ja toetada.

Nii mõnigi võib arvata, et Montessori on lihtsalt üks järjekordne ülehinnatud moeröögatus. Kuid need, kes on näinud ja kogenud selle lähenemise positiivset mõju, teavad selle väärtust. Viimsi vald on kindlasti võimeline seda rikkust endas kandma ning ma tean, et siin on palju peresid, kes seda võimalust oma lastele soovivad.

Pikaajalise Viimsi elanikuna on minu unistus, et mu tütar ja tema viimsilastest sõbrad saaksid käia Montessori koolis Viimsis, oma kodu lähedal ja kogukonna keskel. Mitmekesine haridusmaastik on see, mis teeks Viimsist tõeliselt peresõbraliku koha, kus elada. Leian, et “perekeskne Viimsi” võiks olla see siht, mille poole ühiselt püüelda!

Joanita Janson

MTÜ Edendades Montessori Haridust

Artikli autori tütar Väike Päike Viimsi Montessori lastehoius. Foto: Maris Lerg

Viimsi koolis toimus põhikooli lõpuklasside vaimse tervise päev

VAIMNE TERVIS Jaanuaris toimus Viimsi koolis õppeaasta kolmas iseseisva õppimise päev, mis 9. klasside jaoks oli senistest ja ka järgnevatest erinev. Põhikooli lõpuklassidele korraldati vaimse tervise päev eesmärgiga anda tarvilikke teadmisi läheneva eksamiperioodi edukaks läbimiseks ning oskusi äreväl ajal enda tugevate tunnetega toimetulemiseks.

Liisi Sulbi

Viimsi kooli kommunikatsioonijuht

9. klassi õpilased seisavad silmitsi mitme olulise proovikiviga – põhikooli lõpetamine, eksamid, edasised haridusvalikud ja suurenevad ootused nii enese kui ka ümbritsevate poolt. Eksamiteks valmistumine võib olla stressirohke, kuid teadlik enesehoid ja õiged tehnikad aitavad pingeid leevendada.

“Soovime koolina toetada oma õpilasi nende olulisel eluetapil ning pakuda vajalikku tuge ja teadmisi, et nad tunneksid end eksamiperioodil enesekindlamalt,” sõnas Viimsi kooli juht Peeter Sipelgas.

Õpilastel oli võimalus valida kuue erineva töötoa seast kaks meelepärast teemaga töötuba, mida viisid läbi oma ala spetsialistid.

Viimsi kooli psühholoog Anne-Liis Olt selgitas töötoas “Ärevus: mis see on ja kuidas sellega toime tulla?” ärevuse tekkepõhjuseid ning jagas nõuandeid, kuidas seda igapäevaelus ja eksamiperioodil paremini juhtida. Noorte tulevikumõtete ja valikute üle arutleti Kaisa Kerner, Viimsi valla noorte heaolu spetsialisti, juhendatud töötoas “Kui plaan A ei realiseeru – miks? Kuidas? Ja kuhu edasi?”. Eksamiteks valmistumise praktilisi tehnikaid ja

Peatsed põhikoolilõpetajad said teadmisi vaimse tervise hoidmisest. Foto: Liisi Sulbi

kasulikke õppimisvõtteid jagas haridus- ja noorteameti hindamiskeskuse juht Alge Illosaar töötoas “Valmistumine eksamiteks”. Koolipingetest ning nende leevendamise võimalustest rääkis haridus- ja noorteameti Rajaleidja keskuse sotsiaalpedagoog Pille Korsten töötoas “Kuidas koolipingetega toime tulla?”. Viimsi kooli psühholoog Anna-Liis Tiidus keskendus töötoas “Stress – kas alati negatiivne seisund?” stressi erinevatele tahkudele, selgitades, kuidas eristada positiivset ja negatiivset stressi ning miks on oluline tegeleda viimasega. Meelerahu.ee veebikeskonna ning Vaikuseminutid äpi looja Helena Väljaste juhendamisel õppisid õpilased lihtsaid, kuid tõhusaid tehnikaid, mis aitavad keerulistel hetkedel iseenast toetada.

Vaimne tervis on sama oluline kui füüsiline tervis ning sellele tuleks pöörata tähelepanu mitte ainult eksamite eel, vaid igapäevaelus üldiselt. Viimsi kooli 4.–6. klasside psühholoog Anne-Liis Olt sõnas, et ärevus on loomulik reaktsioon muutustele ja vastutuse suurenemisele, kuid liigne muretsemine võib hakata mõjutama õpilase enesehinnangut, sooritusvõimet ja vaimset heaolu. “Siinkohal mängivad suurt rolli toetavad peresuhted – pereliikmete tugi ja mõistmine võivad aidata noorel leida tasakaalu ja toimetuleku-

mehhanisme keerulises eluetapis. Kõige olulisem on avatud ja toetav suhtlus. Kui lapsevanemad loovad kodus turvalise keskkonna, kus noor tunneb, et võib oma muresid jagada ilma hukkamõistu või liigse surveta, aitab see leevendada ärevust ning ennetada tugevat stressi. Samuti on oluline lapse pingutusi märgata ja tunnustada, isegi kui tulemused pole alati perfektsed – see tugevdab enesekindlust ja sisetunnet motivatsiooni” lisas ta. Olt soovib pingete vähendamiseks kujundada peres teadlikke rutine. “Näiteks kindlad puhkehetked, uneaja järgimine, koosveedetud aeg ilma ekraanideta ning tasakaal koolikohustuste ja vaba aja vahel on olulised tegurid vaimse heaolu toetamisel,” sõnas ta.

Vaimse tervise päev pälvis positiivset vastukaja, mistõttu loodetakse sarnaseid algatusi edaspidigi jätkata, panustades koolina mitte ainult akadeemilisse arengusse, vaid ka õpilaste üldisesse heaolusse. Sellest rääkimine aitab noortel mõista, et nad ei pea üksi oma muredega hakkama saama – abi ja toetus on alati olemas.

Suurimad tänud 4.–6. klasside sotsiaalpedagoog Katrin Malmile ning 7.–9. klasside sotsiaalpedagoog Eve Otile iseõppepäeva korraldamise eest, töötubade läbiviijatele ning kõikidele, kes aitasid kaasa selle päeva õnnestumisse!

1. märtsist algab vastuvõtt 1. klassi minevatele lastele

KOOLIKOHAD Märtsikuu saab esitada avaldusi 1. klassi astumiseks eelseisval sügisel – selleks tuleb esmalt üle kontrollida oma elukohaandmed ja seejärel esitada avaldus ARNO keskkonnas.

Aet Tampuu

üldhariduse vanemspetsialist

Tuletame meelde, et sügisel 1. klassi koha saamiseks tuleb ajavahemikus 1.–31. märtsini esitada taotlus ARNO keskkonnas. Pärast sisselogimist tuleks valida menüüst “Minu lapsed” ja sealt leiab iga vanem oma lapse nime juurtest põhikooli vastuvõtu taotluse, kuhu sisestab lapse andmed, soovitud kooli ja nõutud dokumendid. Kõik taotlused vaatab üle komisjon, kes võtab lapsele kooli määramisel arvesse õdede-vennade õppimist samas koolis, teekonna pikkust kodust kooli ning võimalusel vanemate soovi.

Oluline on silmas pidada, et märtsis saab taotluse esitada vaid lapse kohta,

kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht asub Viimsi vallas. Seega tasub juba praegu minna ja üle kontrollida rahvastikuregistris oma lapse registreeritud elukoht.

Esmased kohad jaotatakse hiljemalt 20. aprilliks ja kõiki vanemaid informeeritakse e-kirjaga. Määratud kool tuleb aga kinnitada ARNO-s ja kui määratud kool vanemale ei sobi, saab kuni 20. maini esitada taotluse kooli vahetamiseks. Nende taotluste osas annab komisjon vastuse hiljemalt 31. maiks.

Kui Viimsi valla kooli soovib õppima asuda laps, kes ei ole Viimsi elanik, saab ta taotluse esitada alates 10. juunist ARNO keskkonnas. Koolikoht

määratakse talle vabade õppekohtade olemasolul pärast 15. juunit.

Olulisemad kuupäevad koolikoha taotlejatele

- 1.–31. märts – taotluste esitamine 1. klassi astumiseks.
- Kuni 20. aprill – vastus määratud koolikohast.
- Kuni 20. mai – koolivahetuse taotluse esitamine.
- Alates 10. juunist – vastuvõtutaotluse 1. klassi astumiseks saavad esitada teiste omavalitsuste lapsed ja on võimalik esitada taotlusi 2.–9. klassi astumiseks.

Lisainfo telefonil 602 8868 või e-posti aadressil aet.tampuu@viimsi.ee.

tasub teada

Lapse koolikohustus

■ Koolikohustuslik on laps, kes saab hiljemalt 30. septembriks 7-aastaseks. Varem kooli minekuks tuleb haridusosakonnale esitada lasteaia või koolivälise nõustamismeeskonna Rajaleidja tõend lapse koolivalmiduse kohta. Kui vanem soovib lapse koolikohustust edasi lükata, tuleb vastava otsuse saamiseks samuti pöörduda Rajaleidja meeskonna poole.

Viimsi visioonipäev tuleb kolmandat korda

KOGUKOND Viimsi visioonipäev on saanud traditsiooniliseks ja oodatud kogukonna sündmuseks, mis toimub sel kevadel juba kolmandat korda. 22. märtsil ootame taas viimsilasi Artiumisse, et üheskoos tulevikuplaane seada.

Meeli Kuul

arendusosakonna
projektkoordinaator

Käesolev 2025. aasta on Viimsis kuulutatud sotsiaalse heaolu teema-aastaks ja seega võtab ka visioonipäev fookusesse meie heaolu seosed ümbritseva keskkonnaga. Visioonipäev kannab pealkirja "Terve Viimsi" ja mõtleme koos erinevate valdkondade vaates, mis jääb Viimsis heaolust puudu. Sõna saavad nii valdkonna eksperdid kui ka kõik huvilised. Päeva raames toimub viis töötuba, mille seast saab valida endale kõige huvipakkuma teema, milles kaasa rääkida ja teisi kuulata.

Viimsilastele on oluline roheline elukeskkond ja seega on tavaks saanud, et üks töörühm pühendub sellele teemale, mille raames saab panustada valla valmiva üldplaneeringu tegevuskava koostamisse. Teise töötoa ülesandeks on visioneerida valla keskusalala – osaledes selles arutelus, aitad kaasa heaolu parandava vallasüdame kavandamisele. Teema-aastaga seo-

ses ei saa visioonipäevalt puududa ka sotsiaalvaldkonna küsimused – sotsiaalteenuste töörühm püüab leida võimalusi paremate teenuste ja kommunikatsiooni pakkumiseks, mis puudutab ju mingil elu hetkel meie kõigi heaolu. Neljanda töörühma teema on tervis ja koos ekspertidega keskendume sellele, kuidas tervelt elada ja kogukonda nügida suurema heaolu suunas ning mida saab vald selle nimel veel ära teha.

Päeva raames toimub viis töötuba, mille seast saab valida endale kõige huvipakkuvama teema.

Äärmiselt oluliseks teemaks on kujunenud kriisivalmidus ja tugev roll selles on kogukondadel. Kogukondade esindajad aitavad töörühmade arutelusid ise juhtida ning nii otsimegi võimalusi turvatunde ja heaolu suurendamiseks.

Visioonipäeva raames toimub

Viimsi visioonipäeva fookuses on sotsiaalne heaolu. Fotod: Timo Mürsepp

Artiumi *blackbox*is ka noorte visioonipäev, mis samuti heaolu teemaga tegeleb. Noortekonverents keskendub usalduslikele suhetele sotsiaalse heaolu vaatest. Päeva jooksul toimub paneelarutelu koos noortega, ettekanded ning töötoad. Visioonipäeva jooksul on võimalik lugeda ja kuulata noorte lugusid, mis on seotud usalduse loomise ja hoidmisega.

Visioonipäev ei pea olema tõsine asi. Päeva kokkuvõteteks koguneme koos töörühmades osalejate ja noortega saali ning sündmusele paneb humoorika punkti väike *stand-up* etendus. Täpsemat infot käesoleva aasta visioonipäeva kohta leiab juba peagi valla infokanalitest.

Kallis viimsilane – oled väga oodatud!

- 2023. aastal toimus visioonipäev valla arengustrateegia koostamiseks.
- 2024. aasta visioonipäev oli pühendatud valla üldplaneeringu koostamisele.
- 2025. aastal on visioonipäeva teemaks heaolu ja selle erinevad aspektid.

Viimsis toimunud rahvusvahelisel seminaril otsiti parimaid lahendusi elanike kaasamiseks

KAASAMINE Viimsi valla eestvedamisel toimus 12.–13. veebruaril Tallinnas ja Viimsis Interreg projekti Civitec konverents, kus osalesid üheksa riigi esindajad. Kohtumise keskmes oli digitaalsete lahenduste kasutamine kaasamises nii kohalikul kui ka riiklikul tasandil.

Meeli Kuul

arendusosakonna
projektkoordinaator

Viimsi vallavalitsus on üks 12-st projektpartnerist rahvusvahelises Interreg projektis Civitec, kus üheksa Euroopa riigi (Eesti, Bulgaaria, Hispaania, Iirimaa, Kreeka, Küpros, Prantsusmaa, Sloveenia ja Ukraina) omavalitsused ja asutused otsivad häid lahendusi elanike kaasamiseks otsustusprotsessidesse. Lisaks traditsioonilistele kaasamise võimalustele (nt Viimsi visioonipäev) püüab projekt välja selgitada võimalusi digitaalsete tööriistade kasutamiseks, mis oleksid kättesaadavad kõikidele huvilistele.

12.–13. veebruaril toimus projekti partnerkohtumine Eestis. Kaks tihedat päeva olid tulvil arutelusid, ettekandeid nii Eesti kui ka muu maailma praktikatest ning praktilist tööd. Lisaks rahvusvahelisele projektimeeskonnale osales

sündmusel nii meie riigi ministriumite, riigikantselei, valdkonna kodanikeühenduste kui ka noorte esindajaid. Oma tööd tutvustasid Eestis väljatöötatud digitoorista Citizen OS loojad, kelle loodu on tuttav eelmise aasta kaasava eelarve protsessis osalenutele.

Kaasamine algab inimestest, mitte tehnoloogiast

Konverents algas peaettekandega usaldusest ja turvalisusest algoritmide ajastul, tuletades meile meelde, et digitaalajastul elanike kaasamine ei seisne ainult tehnoloogias – see puudutab inimesi, suhteid ja usaldust. Süvenesime nii teooriasse kui ka koosloome lähe-

nemisviisidesse, mõistes, et mõtestatud e-osalus eeldab koostööd, ühisdisaini ja osalusprotsesse, et olla tõeliselt tõhus.

Kaks tihedat päeva olid tulvil arutelusid, ettekandeid nii Eesti kui ka muu maailma praktikatest.

Seejärel kuulsime Eesti kogemusi e-osaluses, mis kinnitas üliolulist sõnumit, et kaasamine ei alga e-tähega, see algab inimestest.

Eestisse saabunud konverentsiküllastajatele tutvustati Eesti digiriigi võimekusi. Fotod: Viimsi vallavalitsus

Konverentsil olid osalejad üheksast riigist.

Digilahendused võivad kaasa tuua võimendada, kuid need ei saa asendada põhivajadust usalduse, kaasamise ja hästi struktureeritud osalusraamistike järele. Päriselu juhtumite põhjal kuulsime nii õnnestumisi kui ka väljakutseid ning saime väärtuslikku infot selle kohta, mis töötab ja mis mitte.

Paneeldiskussioon tõi esile pakilised küsimused, millele kõikjal Euroopas otsitakse lahendusi. Kuidas lahendada kaasamise suurimad väljakutsed? Kas digitaalsed osalusvahendid tõesti lahendavad probleeme või loovad uusi takistusi? Kuidas saame tugevdada koostööd valitsuste ja elanike vahel? Ja võib-olla kõige tähtsam – milline näeb välja kodanikuaktiivsuse tulevik?

Esimene seminaripäev lõppes kahe külästusega e-Estonia kesku-

sesse, kus osalejad said tutvuda Eesti digilaitsemise ökosüsteemiga ning hiljem käisime Viimsi gümnaasiumis, kus noored ise oma tegemistest ja kaasamisest rääkisid.

Teisel päeval võitlesime digitaalse demokraatia ühe suurima takistusega – nii-öelda digilõhega. Uurisime piiratud juurdepääsu, digioskuste ja motivatsiooni puuduse põhjuseid ning arutasime konkreetseid viise nende lünkade parandamiseks. Seejärel sai praktilises töötoas proovida lahendada näidisjuhtumeid.

Need kaks päeva näitasid, et kui digiareng pakub võimalusi, nõuab see ka vastutust. Edukas e-osalus ei seisne ainult tööriistade pakkumises – see seisneb usalduse loomises, tagades, et kaasamislahendused on kõigile kättesaadavad.

FILMIKUNST

Jan Uuspõllu uus pöörane teekond ootab kinno

Aastal 2007 võttis Jan Uuspõld ette teekonna Tartusse ja see meelitas kinosaalidesse üle Eesti kaasa elama pea 75 000 reisihuvilist. Nüüd, 18 aastat hiljem on aeg suund kodu poole seada.

Jan läheb koju. Foto: kaader filmist

Oma suvearmukese Britta ilusalongile promovideot filmiv Jan saab äkitselt kõne oma abikaasalt, kes käsib sellil kibekiirelt koju naasta ja kogu mahalaristatud raha tagasi teenida. Mees, kes on harjunud naiste soove täitma, asub plindrist väljapääsu otsima ning leiabki selle, osaledes omaenda elust jutustava filmi uusversioonis. Paraku on filmi lavastajal asjadest teine arusaam ja üsna pea on Jan uuesti lõhkise küna ees. Järgmine potentsiaalne rahamasin – suvetuur – kisub ka üsna kiirelt kiiva ja piinarikas kodutee jätkub aina tumedamates toonides. Sugugi helgemaks ei tee järelejäanud kilomeetreid ka kõiksugu karvased ja sulelised, seksigurudest ja meesõiguslastest Looja endani välja. Viimsi kinos on Uuspõllu uued seiklused alates 23. veebruarist.

Oscari kandidaate näeb ka viimsilaste kodukinos

Kümnest parima filmi Oscarile nomineeritud linatsest on Viimsi kinno tee leidnud seitse. 28. veebruaril on järjekord kaheksanda käes. Kas kunstnik saab kunagi olla tõeliselt vaba või määrab tema loomingut paratamatult see, kes maksab arved? See on küsimus, mis läbib kümnele Oscarile kandideerivat 3,5 tunni pikkust monumentaalset eepost pealkirjaga “Brutalist”.

22 aastat tagasi “Pianisti” peaosas eest Oscarit võitnud Adrien Brody kehastab arhitekt László Tóthi, kes, nagu paljud, emigreerub koos oma abikaasaga sõjakoleduste eest kõigi võimaluste maale Ameerikasse, lootuses alustada uut elu ja korda saata midagi märkimisväärselt. Üsna pea avanebki selleks võimalus, kui ambitsioonikas miljardär Harrison Lee Van Buren teeb Lászlóle pakkumise, millest viimasel on võimatu keelduda. Kuid pealtnäha imeline töötas osutub üsna pea kahe teraga mõõgaks, kui László avastab, et tema loomingulistest ideaalidest ja isiklikust vabadusest ähvardab üle sõita võimu ja rahaga manipuleeriv kapitalistlik maailm. See on film pühendumisest, kompromissidest ja hinnast, mida tuleb maksta, kui püüda jätta endast maha midagi surematut.

Reinhold Raag
kinohuviline

Viimsi kunstikooli õppur Amira Yaroshenko pälvis väärrika preemia

■ Ilon Wiklandi nimelise noore kunstniku preemia konkursi teine koht jõudis sel aastal Viimsi kunstikooli.

Sel aastal toimus Haapsalus üheteistkümnendat korda Ilon Wiklandi nimelise noore kunstniku preemia konkurss. See konkurss on ellu kutsunud noorte kunstnike tunnustamiseks nende loometeekonna alguses ning illustatsioonikunsti ilu esiletõstmiseks.

Viimsi kunstikoolil on suur rõõm teatada, et meie kooli süvaõppe 16-aastane õppur Amira Yaroshenko pälvis noore kunstniku konkursil II koha kolme digitaalse illustatsiooniga muinasjutule “Püha Jüri ja meremadu”. Amirat juhendas ja toetas kunstikooli õpetaja Ivar Reimann.

Sel aastal hinnati eelkõige kompositsiooniloo oskust, muinasjutu olemuse tabamist ning teose isikupära. Näitus avati 5. veebruaril Ilon Wiklandi majas Haapsalus ning jääb avatuks kuni 30. märtsini.

Matti Tapio Vainio
Viimsi kunstikooli direktor

Amira Yaroshenko. Foto: Matti Tapio Vainio

Raamatuaasta on alanud

RAAMATUAASTA Arvan, et Viimsi Teataja lugejate hulgas pole kedagi, kes veel ei tea, et alanud on Eesti Raamatu Aasta. Raamatu-aasta ametlik alguspäev, eesti kirjanduse päev, on kirjas ka riiklikus tähtpäevade kalendris. Selle päeva eesmärgiks on väärtustada eesti autorite tüvitekste ning pöörata enam tähelepanu kirjanduse ja kirjanike rollile eesti kultuuris.

Reet Kukk

Viimsi raamatukogu

Alanud Eesti Raamatu Aasta keskseks teemadeks on samuti eestikeelne raamat ning eesti kirjandus ja kirjanikud, aga ka meie kirjakeel, samuti raamatu ja lugemise ajalugu, olevik ning tulevik.

Raamatukogu on selline koht, kus peetakse kirjandust ja kirjanikke meelselt aastaringseks. Siinkohal mõned nopped kirjanikest, kellega huvilistel oli võimalus möödunud aastal Viimsi raamatukogus kohtuda: Epp Petrone, Rein Raud, Urmas Vadi, Tõnu Õnnepalu. Olulised kohtumised olid kahtlemata oma esimeste romaanide autorite Sven Mikseri ja Märt Treieriga, samuti ajakirjanik Madis Jürgeniga. Põnevust tekitasid matkajuht Romet Vaino loodusraamatud, samuti mitmed raamatuesitlused nii väikestele kui ka suurtele. Erilise tähenduse andis Anna Haava luulele laulja Hedvig Hanson. Möttelise galerii ja kunstiajaloolase Helli Sisaski abil sai tutvuda pilti-

Viimsi raamatukogu ootab huvilisi raamatuaastal külla. Foto: Viimsi raamatukogu

de ja raamatutega eesti kunstist. Oma mõtteid ja hinnanguid loetule said lugejad ka ise jagada, seda nii raamatukogutöötajatega vesteldes kui ka raamatuklubis teiste kirjandushuvilistega kohtudes.

Eesti Raamatu Aastat saab igaüks tähistada ka sellega, et võtab kätte ja loeb läbi eesti autori eestikeelse teose.

Eelnev põgus kaleidoskoopiline tagasisivaade annab alust arvata, et ka käimasolev raamatuaasta tuleb kirev ja huvipakkuv kõigile, kes meie sündmusi jälgivad ning neil osalevad. Seda

nii raamatuaasta lõpuni järgmise aasta emakeelepäeval kui ka edaspidi. Viimsi raamatukogu tähistas tähtsa aasta algust ajaloolase Külle Arjakase sügava loenguga vanadest, haruldastest ja keelatud raamatutest. Näiteks esimene lätikeelne raamat (pole säilinud) ilmnes samal ajal kui meil, aga soomekeelne veidi hiljem – 1543. aastal –, venekeelne veelgi hiljem. Igal juhul põnevaid fakte ja kommentaare jagus esinejal küllaga. Ootame raamatuaastal veelgi rohkem huvilisi meie sündmustest osa saama!

Soovin, et käimasolev raamatuaasta tuletaks kõigile meelde, kes me oleme ja kust tuleme, ning et kõigile jaguks palju huvipakkuvaid lugemiselaamusi. Eesti Raamatu Aastat saab igaüks ise tähistada ka sellega, et võtab kätte ja loeb läbi eesti autori eestikeelse teose. Head raamatuaastat!

Alguse saab uus jazzmuusika festival iDeeJazz Viimsi

MUUSIKA 15-aastase ajalooga ning seni Tartus ja Narvas toimunud iDeeJazzi festival laieneb tänav Viimsi Artiumisse.

Oleg Pissarenko

iDeeJazzi korraldaja

Kavas on kaks kontserti kevadel ja kaks aasta teisel poolel, sügisel ja talvel. Kuna kogu festivalisarja üks eesmärk on tutvustada meie publikule erinevate Euroopa riikide jazzit, siis saavad kõik 2025. aasta kontserdid kandma eri päritolu identiteeti. Algust teeme juba 9. märtsil, mil Artiumi suurel laval astuvad publiku ette Itaalia jazzis särav täht, laulja ja pianist Francesca Tandoi ja tema rahvusvaheline trio, millesse kuuluvad veel Brasiilia kontrabasist Matheus Nicolaiewsky ja Hollandi löökriistamängija Sander Smeets. Francesca on kaasaja Itaalia jazzis eriline nimi, tema kontserdid Euroopa prestiižseimatel lavadel on viimasel ajal alati välja müüdnud.

Miks just Viimsi?

Iga festivali laienemise eeltingimuseks on publiku nõudlus ja korralik kontserdipaik. Oleme ausad, Viimsist paremat keskkonda on uue traditsiooni loomiseks raske ette kujutada! Esiteks publik. Olles korraldanud aastaid Viimsi mõisas tegutsevas Eesti sõjamuuseumis kord kuus jazzkontserte, näeme inime-

Viimsis tuleb lavale Itaalia jazzis särav täht Francesca Tandoi. Foto: promomaterjal

si, keda see žanr ja formaat kõnetavad, kes oskavad hinnata head jazzit. Teiseks on Viimsis olemas suurepärane kultuurikeskus Artium, seda nii heade saalide kui ka üldise õhustiku ja aura mõttes, mida on paljuki aidanud kujundada seni Artiumis muusikasündmuste produktendina tegutsenud Eesti jazzilegend Villu Veski. Seega on meil kvaliteetset jazzit ootav publik, keskkond ja traditsioonid. Minu isiklik soov on tuua Viimsisse senisest enam rahvusvahelist, tuntud lavadel viljeletavat kultuurielu. See ei oleks omakorda võimalik, kui ei oleks toetajaid, häid kaasamõtlejaid – Itaalia Suursaatkonda, Capital Milli, Eesti Kultuurkapitali, mitmeid teisi panustajaid. Kõigile suur tänu!

9. märtsi avalööki ei ole mitte lihtsalt ühekornd kontsert, vaid on mitmest osast koosnev sündmus. Soovitan tulla kohale juba varem, saada alates kella 17-st osa meie oma jazzmuusikute sisesejuhatavast meeleolu loomisest, nautida Itaalia veini ja suupisteid. Tava-pärasest pidulikuma õhkkonna aitab loodetavasti kujundada ka juba traditsioonilise, kolmandat korda väljaantava Märkamise preemia ülevõtte, mille, olgu etteruttavalt öeldud, pälvis üks Eesti, aga konkreetsemalt ka Viimsi kultuurielu hoidmisega seotud oluline inimene.

Kohtumiseni 9. märtsi õhtul Viimsi Artiumis, et panna üheskoos alus kohaliku festivalitraditsiooni sünnile!

viimsiartium.ee

SIIRI SISASK/ OMA LAULUD

VABARIIGI AASTAPÄEVA
KONTSERT

22.02 kl 19

Piletid Piletikeskusest

Viimsi sündmuste kalender

Etendus

4. märtsil kell 19 Viimsi huvikeskuses lavastus “Paradiis”, Tõnu Õnnepalu romaani ainetel. Tasuline.
8. märtsil kell 19 Viimsi huvikeskuses komöödia “Päikesepoisid”. Tasuline.
14. märtsil kell 19 Viimsi huvikeskuses etendus “Lumevangis”. Tasuline.

Kontsert

22. veebruaril kell 19 Viimsi Artiumis vabariigi aastapäeva kontsert: Siiri Sisask “Oma laulud». Tasuline
22. veebruaril kell 20 Prangli rahvamajas Eesti Vabariigi 107. aastapäeva tähistamine. Esinevad Kertu ja Valter Koldre ning Andrus Kalvet. Tasuta.
8. märtsil kell 11 Viimsi huvikeskuses Lottemaa kontserttuur: vallatud viisid ja vulisevad veed. Tasuline.
9. märtsil kell 18 Viimsi Artiumis festival iDeeJazz Viimsi: Francesca Tandoi trio (ITA). Tasuline.
14. märtsil kell 19 Eesti sõjamuuseumis Viimsi Jazz: Sofia Rubina – Jason Hunter – Artis Boris. Tasuline.

Eakatele

21. veebruaril kell 11 Haabneeme päevakeskuses kohvihommik külalisega. Külalane on Trivimi Velliste. Tasuta.
21. veebruaril kell 14.20 Viimsi kinos senioride kinohommik “Konklaav”. Tasuline.
26. veebruaril kell 11 Randvere päevakeskuses jututuba kohvi ja pirukaga. Külalane on Reet Aljas. Tasuta.

26. veebruaril kell 11 Haabneeme päevakeskuses kepikõnni ring. Juhendaja Raimo Tann. Tasuline.
28. veebruaril kell 11 Haabneeme päevakeskuses vaimse tervise hommik “Mälutreening ja robotika”. Tasuta.
4. märtsil kell 12 Lubja mäel Haabneeme päevakeskuse lõbus vastlapäev. Tasuta.
5. märtsil kell 11 Randvere päevakeskuses jututuba kohvi, vastlakuklite ja hernesupiga ning väike mälutreening. Tasuta.
7. märtsil kell 11 Haabneeme päevakeskuses pannkoogihommik mees-telt naistele. Vestlusringis on Raimo Tann. Tasuta.
12. märtsil kell 11 Randvere päevakeskuses jututuba kohvi ja pirukaga. Raamatuaasta külaline on Märt Treier. Tasuta.
13. märtsil kell 10 Haabneeme päevakeskuses bridžiturniir – sõpruskohtumine Jõelähtme vallaga. Tasuta.
14. märtsil kell 11 Haabneeme päevakeskuses kohvihommik külalisega. Külalane on psühholoog Urve Uusberg. Tasuta.
14. märtsil kell 14 Eesti sõjamuuseumis emakeelepäev – Oleg Pissarenko ja Guido Kangur. Tasuta.

Lastele

25.–27. veebruaril kell 10 Viimsi huvikeskuses linnalaager 7–13-aastastele koolilastele. Tasuline.
1. märtsil kell 13 Viimsi raamatukogus Vimpsiku jutu- ja mängutund. Tasuta.
1.–2. märtsil kell 10 Viimsi huvikeskuses tekstiili taaskasutusala loo-

vuslaager koolilastele. Tasuline.

Koolitus

21. veebruaril kell 18 Viimsi huvikeskuses elektroonika töötuba noortele: klaver. Tasuline.
25.–26. veebruaril kell 10 Viimsi huvikeskuses andmeanalüüsi ja MS Excel 365 töötuba edasijõudnutele. Tasuline.
12. märtsil kell 18 Viimsi huvikeskuses koolitus “Kodu korda KonMari meetodi abil”. Tasuta.

Varia

23. veebruaril kell 13 Eesti sõjamuuseumi õues Eesti Vabariigi 107. aastapäeva tähistamine vabadussõja lahingu taaslavastusega “Soomusrongiga Lõuna väerinnal”. Tasuta.
24. veebruaril kell 7.30 Viimsi vabaõhumuuseumis Eesti Vabariigi 107. aastapäeva puhul lipu heiskamine. Tasuta.
28. veebruaril kell 19 Viimsi huvikeskuses peoõhtu “Kodune maa – Eesti”. Tasuline.
4. märtsil Eesti sõjamuuseumi kelmumäel vastlapäeva tähistamine. Tasuta.
4. märtsil kell 18 Viimsi raamatukogus raamatu “Orzel. Allveelaev, mis tõi sõja Eestisse” esitlus. Tasuta.
6. märtsil kell 18 Viimsi raamatukogus vestlusõhtu Justin Petronega. Tasuta.
12. märtsil kell 9.30 Randvere päevakeskuses sotsiaalministeeriumi pensioniks valmistumise veebiseminari “Pensionipäev 2025” ühisvaatamine. Tasuta.

TOETUSED

Toetuste eraldamine

PROJEKTITOETUSED, eraldatud Viimsi Vallavolikogu kultuurikomisjonis 17.02.2025 (“Viimsi valla eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsooprogrammide ning ürituste toetamise kord” alusel)		
Toetuse taotleja	Toetatud projekt	Summa
MTÜ Augustibluus	Augustibluusi avafestivali korraldamine Viimsi Artiumis 26.04.2025	2000 €
MTÜ Rohuneeme Külaselts	Rohuneeme küla 650. juubelisünnipäeva peo korraldamine Rohuneemes 22.06.2025	3000 €

Kunstikooli galerii

muna, kala
ja kadakas
3.02—27.02.2025

VIIMSI KUNSTIKOOL

Viimsi LAULUKOORID ja TANTSURÜHMAD valmistuvad sellesuviseks XXVIII laulu- ja XXI tantsupeoks

HAKKAME SÄTTIMA Sel suvel toimub laulu- ja tantsupidu, kus löövad kaasa paljud viimsilased. Artiklisarjaga, mis vältab peo alguseni, saame teada, kes ja millises rollis meie kogukonnast selle peoga seotud on.

Kärt Radik

Viimsi Teataja
kaasautor

Laulu- ja tantsupidu on ras-
kel ajal alati eestlasi ühen-
danud ja kokku toonud
ning just praegu vajame
me seda eriti. Samaaegselt on see
ka rõõmus sündmus – peoks val-
mistumine, uute laulude ja tant-
susammude õppimine ning kuid
kestev mõnus ärevus hinges ja sü-
dames.

Laulu- ja tantsupidu toimub Tal-
linnas 3.–6. juulini.

Esimeses suurele peole pühen-
datud loos teeme juttu viimsilase-
tega, kes on suuretegevusega
seotud. Sõna saavad Laulu- ja Tant-
supeo SA juhataja Margus Toomla,
laulupeo kunstiline juht Heli Jür-
genson ning tantsupeo toimetaja
Agne Kurrikoff-Herman.

Margus Toomla: “Miljon väikest detaili”

“Peo ettevalmistamine koosneb
miljonist detailist. Kunstiline pool
on väga oluline, sellega tegelevad
erinevad toimkonnad, mida juhi-
vad Heli Jürgenson ja Agne Kur-
rikoff-Herman. Teine pool on lin-
na ülesehitus ja infra. Olgu see siis
liikluskorraldus, meditsiiniline val-
misolek, päästeteenistus, toitlus-
tus, majutus, jäätmekorraldus ning
ka väärtusruumi hoidmine,” kirjel-
dab Margus Toomla.

Meeskond ei ole mitte väike.
Sihtasutuses endas töötab kõigest
kümme inimest, kuid kunstilises
toimkonnas 100 inimest, lisaks es-
maabi, liikluse ja parkimise toim-
konnas umbes 30. Ning lisaks 600–
700 vabatahtlikku, kes alles tulevad
ja salanduvad suurde tiimi.

Margus on ise Viimsiga seotud
ning käinud ka Viimsi keskkoolis
tegutsenud tantsurühmas. “Maido

Saare käe all sai tehtud esimesed
rahvatantsusammud ning esimest
korda olin tantsupeol 1997. aastal.
Tänu Maido Saarele ma tantsuni
jõudsiingi, hakkasin seda armas-
tama ja see jäi südamesse ning lõ-
petasin pedagoogikaülikoolis ka
koreograafi eriala. Tantsupidude
melu viis mind edasiste sammu-
deni,” räägib mees.

Heli Jürgenson: “Igal laulupeol on oma sõnum”

“Lastekoori lauljana sain peole
juba 1980. aastal, kui elasin veel
Ida-Virumaal ehk tänavu täitub
väike juubelgi. Otsa koolis õppides
läksin kollektiivi juhina peole ju-
ba 1994. aastal ning dirigendipul-
dis seisan aastast 2002. Praegu elan
Viimsis ning Viimsi vallal on veda-
nud, et siin on nii palju tugevaid di-
rigente ja muusikaõpetajaid,” alus-
tab Heli Jürgenson ajaloorännakut.
Heli sõnul on laulupidu iseenes-
est ju hästi positiivne sündmus.
“Laulupidu iseenesest on hästi
positiivne sündmus ja kaare alla
kogunemine ühendab palju head
energiat. Laulupidu on ka vanem
kui Eesti Vabariik, nagu me teame.
Hea, et meil on midagi, mis hoiab
meie keelt, kultuuri ja muusikat,”
märgib Heli.

Teisalt räägib Heli ka sellest, et
ühiskonnas aset leidvad mureko-
had jõuavad otsapidi alati ka laulu-
peoni. “Vahel mulle tundub, et me
eeldame ja ootame, et laulupidu la-
hendab ära kõik meie probleemid,
kui kümnete tuhandetega seisa-
me õlg õla kõrval. Seda on võib ol-
la natuke naiivne siiski tahta. Küll
aga oleme me ju pannud 2009. aas-
tast igale laulupeole pealkirja, mis
kannab endas ajastu sõnumit, läbi
mille püüame tabada hetke ühis-
konnas toimuvatest murrangutest
ja muutustest ja oleme täitsa häs-
ti pihta saanud. Kui need sõnumid
veidigi inimesi kõnetavad, oleme

Heli Jürgenson 2019. aasta juubelilaulupeol koos Doris Kareva ja Tõnu Kõrvitsaga. Foto: Laulupeo SA fotopank

Heli Jür-
gensoni juhtimisel
kõlas 2023.
aasta noorte-
peol kontserdi
avalaul Mihkel
Lüdiggi “Koit”..
Foto: Laulupeo
SA fotopank

eesmärgi saavutanud,” kirjeldab
naine. Tänavune pidu kannab ni-
me “ISEOMA”.

Sama on laulude sõnumi ja hi-
ngestatusega. Korraldajad vaagivad
väga hooliga, mis läheb reper-
tuaari ja mis kõnetaks sama palju
kui näiteks “Mu isamaa on minu
arm” või “Ta lendab mesipuu poo-
le”. “Laulupidu käib ikka ajaga kaa-
sas, et puudutada inimeste hinge.
Tänavugi on minu meelest mõned
sama hingelised isamaalised lood
kavas, mida koorid on hästi vastu
võtnud, nagu Olav Ehala “Sa oled
ainus” ja Ardo Ran Varrese “Alli-
kas,” ütleb Heli.

Juubelilaulupeol oli lauljaid üle
kolmekümne tuhande ja sellest
numbrist juhitudakse ka tänavu.
“Kooridel on ettelaulmine ja laulu-
peole jõudnud lauljad peavad ikka
kõiki laule teadma ja viisi pidama,”
ütleb naine lõpetuseks.

Agne Kurrikoff-Herman: “Tantsupeo lõppakord – värvilised mustrid väljakul”

Agne Kurrikoff-Hermani tantsu-
teekond algas juba varajases noo-
ruses – Keila koolis õppides, seal-
se tantsurühmaga sai käidud ka
esimesel tantsupeol. Viimased 25
aastat on Agne elanud Viimsis ning
pea 18 aastat juhtinud ja õpetanud
ka vallas tegutsevaid tantsurühmi.
2009. aastast alates on Agne olnud
ka tantsupidude toimkonnas, as-
sistendina, liigijuhina ning 2023.
aasta noorte tantsupeol ka peala-
vastajana. “Tulevasel peol olen ju-
ba sihtasutuse töötaja ja tantsupeo
toimetajana näen rohkem ka peo
korralduslikku poolt,” räägib Agne.

Tantsupeo ettevalmistus käib
samuti suure hooga. “Praegu on
tantsupeo ettevalmistus esimeste
ülevaatuste faasis. Liigijuhid teevad
praegu Eestimaale tiiru peale, vaa-
tavad, kus maal rühmad omadega
on – et kas me ikka kõnnime ühte
sammu ja keerame kõik pead ühele
poole. Esimene eelproovide ring on
selline, kus antakse veel head nõu,
millele tähelepanu pöörata, kust
parandada jne,” kirjeldab naine.

Laulu- ja tantsupidu toimub Tallinnas 3.–6. juulini.

Teine eelproovide ring algab pä-
rast pisikest pausi. “Kõik vaadatakse
jälle uuesti üle, nõu enam ei anta.
Siis juba loodame, et kõik tantsivad
ühte jalga. Pärast seda saame juba
astuda kolmandasse ja viimasesse
etappi, hakata valmistuma suvi-

■ Lisainfot peo kohta saab
veebiaadressil <https://2025.laulupidu.ee/>.

seks proovinädalaks ja peo toimu-
miseks,” ütleb tantsujuht.

Tema sõnul on kõige tähtsam
eesmärk, et peole tulijatel oleks
tantsud hästi jalgades. “On väga
oluline, et suvel väljakul ühte sam-
mu astume,” räägib Agne. Visuaal-
sed joonised ja mustrimäng peavad
kenasti ikka vaatajateni jõudma. Ar-
vudest on veel vara rääkida, aga kõi-
ge tihedam konkurents on naisrüh-
made ja võimlemisrühmade hulgas.
Eelmisel üldtantsupeol oli väljakul
üle kümne tuhande tantsija.

Tantsija teekond Kalevi staa-
dionile võib olla päris pikk. “Kui
lõpuks on käes see viimane nädal,
mil tehakse proove harjutusväl-
jakutel, jõutakse peaareenile, kus
pannakse lavastus pusletükkidena
kokku ning seejärel jõutakse pub-
likuni, kes näeb tantsijate rõõmu,
siis see on pidu kõikide jaoks. See
on kogemus, mida tahetakse ikka ja
jälle kogeda, koos teistega tantsida
kõrvuti vihmas ja pörgukuumuses.
See on ülim tunne,” räägib Agne.

Hoiame nõnda läbi meie laulu-
traditsioonide ja rahvatantsu oma
keelt, kultuuri ja isamaalikku meelt
ning kogeme üheskoos seda rõõmu
ja rahulolu, mida järjekordne suur
pidu meile pakub.

Märtsi keskel tulevad müüki li-
sapiletid nii laulu- kui ka tantsu-
peole, nende täpne arv selgub märtsi
alguses.

Margus
Toomla. Foto:
Rene Mitt

Agne Kurrikoff-Herman. Foto: Sven Zacek

Ka LILLEKE võib sind looduses petta

TAIM Kipume arvama, et loodus on aus ja otsekohene, aga tegelikult esineb ka väljaspool inimühiskonda hanekstõmbamist omajagu ning selle taga on sageli liigi või isendi isekad soovid. Selle aasta teises artiklis räägime lillekesest, kes petab sind oma välimusega.

Maris Markus
keskkonna
vanemspetsialist

See kord loos teeme tutvust taimega, kel nimeks rootsi kukits. Liiki kirjeldas esimesena Rootsi loodusteadlane ja arst Carl von Linné 1753. aastal oma raamatus "Species Plantarum". Samas selle taime marju kirjeldas esimesena Prantsuse botaanik Charles de l'Écluse 1601. aastal, kui tema üks endisi õpilasi talle näidiseksplari saatis. Rootsi kukits kuulub kontpuuliste sugukonda ja Eestis on tal sugulaseks sageli just koduaedades kasvata- tav verev kontpuu, mis on aga erinevalt rootsi kukitsast põõsas.

Rootsi kukits on oma ladina-keelse nime (*Cornus suecica*) saanud just puu või põõsana kasvavate sugulaste ja kasvukoha järgi. Nimelt viitab *cornus* sarvele. Seos peitub selles, et kontpuude puit on väga kõva nagu sarvedki. Kontpuude puitu on kasutatud väikeste, kuid tihedat ja tugevat puitu vajavate esemete (nt vibunooled, golfikepid, kangastelgede süstikud või jalutuskeppide käepidemed) valmistamiseks. Rootsi kukitsa ladinakeelse nime teine pool *suecica* viitab Rootsile. Ka paljudes teistes keeltes on liigi nimi või rahvapärased nimed seotud kas Rootsiga, Lapimaaga või mingi linnu või loomaga. Miks linnu või loomaga, sellest kirjutan allpool.

Levila ja ohustatus

Rootsi kukits on õistaim, kes on Eestis alates 2012. aastast arvatud III kaitsekategooria liikide hulka. Kui oleme harjunud selle mõttega, et mingi liik on meil haruldane seetõttu, et ta elab või kasvab Eestis oma levila põhjapiiril, siis rootsi kukitsaga on teistiti – tema kasvab meil pigem oma levila lõunapiiril. Peamisteks ohtudeks liigile on kuitvdamine, metsamajandus, elupaikade kadumine (mh kinnikasvamise ja ehitussurve tõttu). Eestis näitab rootsi kukitsa arvukus 2009. aasta seisuga langustrendi.

Rootsi kukitsa peamised kasvukohad jäävad meie laiuskraadist põhja poole ja valdavalt Skandinaaviasse ning Soome, aga teda leidub ka näiteks Gröönimaal, Islandil, Kanadas ja Suurbritannias. Meist lõuna pool on üksikud leiukohad teada ka näiteks Saksamaal, Hollandis ja Lätis. Poolas loetakse liik väljasurnuks, Saksamaal ja Hollandis on ta väljasuremise piiril ning ega tal Lätis ka hästi lähe.

Liik armastab jahedamat kliimat, aga päris külma suhtes on ikkagi hell. Põhjapool läheb tal paremini seetõttu, et seal tuleb varakult ilusasti lumi maha ja laseb taimel talve "sooja" teki all mööda saata. Meie alal on lumega aga halvast

ti – kord on ja siis jälle pole –, samas võib meil aga talvel ka korralikult külm olla. Eestis ja meist lõuna pool rootsi kukitsat mandri siseosast väga ei leia. Nendel aladel on ta pigem merega seotud liik. Eestis kasvab ta Hiiu maal ja Põhja-Eesti saartel ning meresooja mõjutustega aladel, sest nendel aladel on talved pehmemad.

Viimsi vallas oli teada, et rootsi kukitsat leidub meie saartel, aga 2024. aasta suvel leiti teda kasvamas ka poolsaarel, täpsemalt Rohuneeme maastikukaitsealal. Ekspert leidis seal lähestikku lausa 500 taime. See näitab, et meil on veel avastada küll, seda nii selle liigi kui ka teiste väärtuste ülesleidmise osas. Looduses liikudes tasub silmad lahti hoida ja põnevatest leidudest teada anda.

Üldiselt

Täna artikli kangelane kasvab tavaliselt 5–30 cm kõrguseks. Tal on neljakandiline vars ja lehed sellel korrustena, igal korrusel kaks vastakut lehte, millel ei ole rootsu. Ja mis veel huvitav, et üksteisele järgnevate korruste lehed ei asu teineteise kohal kohakuti, vaid eelmise korruse omade suhtes risti. Lehed on kujult elliptilised.

Rootsi kukitsa seemneid levitavad linnud.

Maa sees peitub tal puitunud risoom. See on tema vegetatiivse paljunemise organ ja nii võib ta soodsates tingimustes oma kasvukoha katta vaibana. Rootsi kukits on hemikrüptofüüt ehk taim, kes elab ebasoodsa aastaaja üle vahetult maapinna lähedal asetsevate pungade abil. Pungad asuvad erinevalt nimetatud risoomil. Taime

Peaagu äraõitsenud rootsi kukits. Veel on näha valged kõrglehed.
Fotod: Maris Markus

Sügisel kannab rootsi kukits punaseid marju, mis tegelikult on luuviljad.

maapealne osa sureb igal aastal ja järgmisel kasvab uuesti.

Rootsi kukits ei armasta aluselisi muldasid, mistõttu teda lubjarikastest kasvukohtadest ei leia. Küll aga leiab teda sageli kasvamas kohtades, kus kasvab ka kanarbik, pohl või mustikas. Lausaline päike või täisvari talle ka väga ei meeldi. Põnev on ka see, et näiteks Taanist ja Suurbritanniast on teada rootsi kukitsal ka mükoriisa esinemist ehk siis kooselu seenega.

Kas saite petta?

Kui vaatasite artikli juures olevat fotot ja mõtlesite, kas olete sellist nelja kroonlehega valgete õitega taime kuskil kohanud, siis saitegi juba petta. Nimelt ei ole taime valge osa tema õis, need on tema kõrglehed. Sarnast nähtust kohtate ka jõulutähe või kalla puhul: ühel on kõrglehed punased, teisel on see valge. Kõrglehed on efektsed ja kutsuvad tolmeldajaid ligi. Rootsi kukitsa tolmeldajateks on mesilased ja kärbsed.

Rootsi kukitsa päris õied asuvad erinevalt viidatud valgete kõrglehtede keskel ühes grupis koos ehk selles osas, mida te lillõie südameks pidasite. Pärast õitsemist kukuvad valged kõrglehed taime küljest ära. Rootsi kukits on üks vähestest taimedest, kellel on must või mustjas-lillakas õis. Igal õiel on olemas nii emas- kui ka isassuguorganid.

Marjad

Õite asemele kasvavad sügiseks ilusad punased marjad, millel on sees kõva kestaga suur seeme. Nagu õisigi, võib neid mummusid seal grupis koos olla mitu. Usun, et küsite nüüd, et kas see mari kõlbab ka süüa? Vastus on, et mari ei ole mürgine, aga ega te maitseelamust ka ei saa, struktuurilt on mari pigem käsnjas. Norra keeles viitabki taimeniimi (*Skrubbær*) tema käsnjale viljale. Kutsun aga siinkohal üles, et kes taimi ei tunne, siis ärge palun haka-

ke looduses punaseid marju suhu pistma, sest väga paljud neist siiski on mürgised. Mainin ka selle ära, et botaanilises mõttes ei ole rootsi kukitsal marjad, vaid tal on luuviljad. Siinkohal peaks kõigil kirss või ploom silmade ette tulema.

Skandinaavias on sellele taimale ka mitmeid loomadega seotud nimed antud, näiteks seamarjad või koeramarjad, mis viitavad sellele, et marjad pole inimestele söömiseks. Siiski on Rootsist saamide puhul teada, et lapsed on karjas käies ploomi kukitsa marju söönud, kuigi ilmselt olid seal lemmikuteks pigem murakad ja jõhvikad. Loodusmarjad pakkusid laste toidulauale natuke värvilist rõõmu ja magusaid maitseid.

Rootsi kukitsa marjad maitsevad väga lindudele, kes on ka ühed peamised rootsi kukitsa seemnete levitajad. Näiteks on üheks selliseks linnuks merikajakas. Kui mari läbib linnu soolestiku, siis on seemnel hiljem lihtsam idaneda. Seemnete levimine lindude abil on ka põhjuseks, miks meie laidudel ja saartel rootsi kukitsat kasvab. Muide, on teada, et ka kanalised armastavad neid marju. Sellega on seotud ka liigi rootsikeelne nimi (*Hönsbär*, otsetõlkes kanamari).

Väetised ja mürgid

Hollandis on üheks suureks probleemiks toitainete rohke kasv pinnases. Sageli on see seotud erinevate väetiste loodusesse laskmisega. Kui toitaineid on palju, saavad kasvueelise kiirekasvulised ja suure lehepinnaga taimed, mis varjutavad ja lämmatavad rootsi kukitsa ära. Nii on seal liigi säilimiseks olemasolevate populatsioonide eest hoolitsemine muutunud väga oluliseks.

Rääkides veel loodusesse lastavast keemiast, siis on uuritud, kas mürgitatud keskkonnas kasvanud rootsi kukitsa seemned kannavad uude keskkonda sattudes seda mõ-

ju kuidagi edasi. Näiteks, kas järgmine põlvkond on äbarikum kui eelmine vms. Uuringust selgus, et õnneks mõjud edasi ei kandu ja noored taimehakatised olid laboris kasvatades terved ning rõõmsad.

Õied on tegelikult hoopis mustad või lillakasmustad.

Ilmselt tuleb siinkohal aga välja tuua, et kui keskkond on nii mürgitatud, et see põhjustab olulisi geenmutatsioone, võivad mõjud siiski avalduda (mh läbi selle, et seemneid ei tekigi või seemned ei idane). Seda aga tolles uuringus ei analüüsitud. Küll aga arvati uuringus, et rootsi kukits pingutab stressiolukorras väga, et toota kvaliteetseid seemneid.

Põnev seos ööliblikaga

Ühest andmebaasist leiab huvitava infokilli tontsuru ja rootsi kukitsa vahel. Väidetavalt võib tontsuru vastne toituda rootsi kukitsast. Meil seda ohtu siiski ei ole, et ööliblikas meie vähesed kukitsataimed ära sööb, sest tontsurusid satub Eestisse harva – kui üldse, siis tänu soodsatele lõunatuultele juunikuus Euroopa lõunaosast või Aafrikast. Siia jõudes võib mõni emasliblikas munad munedada ja neist esmalt röövikud ning seejärel ka liblikad areneda, aga talve nad siin üle ei ela. Kui tontsurud Eestisse üldse jõuavad, siis elavad ja toituvad nad siin hoopis kartulipealsetest. Näiteks leiti 2021. aastal Järvamaa kartulipõllult ligi 50 tontsuru röövikut. Ka 2024. aastal kohati tontsuru, kuid seekord Saaremaal.

Tontsurud on väga ilusad suured ööliblikad, kelle valmikul on rindmiku seljapoolle justkui inimese pealuu kujutis. Põnev on see, et tontsurud võivad käia ka mesitarudes mett limpsimas ja siis ta piiksub seal nagu hiir.

Kas teadsid, et...

- ...Hollandis oli Vries maakonna lipul kujutatud 3 rootsi kukitsa "vale" õit ehk õiekobarat koos valgete kõrglehtedega. Pärast haldusüksuste muutumist (1998) sai Vries osaks Tynaarlo maakonnast, mille lipul on samuti kujutatud 1 rootsi kukitsa "vale" õis.
- ...pinnasekihtide uurimisel võib nendes peituvate seemnete ja tolmeteraksete järgi tuvastada, millised taimed tol ajal kasvasid, kui kihid moodustusid, ja kui arvukad mingid liigid sel ajal olid. Näiteks on teada, et Hollandis oli rootsi kukits viimasel jääajal palju laiemalt levinud kui praegu.
- ...Islandil on välja antud postmarkide seeria, millel kujutatud erinevad loodusest leitavad marjad. 2007. aastal anti välja ka rootsi kukitsa vilju kujutav mark, mida trükiti 350 000 tk.

Viimsilane ARVO RAJA teenis hiljuti Worldloppet meistri tiitli

Arvo Raja
Marcialonga
maratoni
lõputõusul.
Fotod: erakogu

VIIMSI SUUSAÄSS Viimsilased on täie õigusega suusarahvas. Siin töötavad tuntud ja tunnustatud suusatreenerid Ave Ojasoon ja Bert Tippi, siin elab suusaprofessor Kaarel Zilmer. Viimase naaber Arvo Raja täitis Itaalias Marcialonga maratonil oma unistuse ning teenis Worlloppet meistri tiitli.

Kärt Radik
Viimsi Teataja
kaasautor

Estis on nüüd üks Worldloppet meister juures. Kokku peaks neid olema 50 ringis. Arvo Raja (63) on osalenud kümnel Wordloppet sarja kuuluvatel suusavõistlustel, sealhulgas Austraalias ja Uus-Meremaal.

Suur unistus sai täidetud

“Täitsin oma suure unistuse ja sain prestiižse tiitli omanikuks. Hiljuti osalesin Alutaguse maratonil. Tulin nautima Eestimaa ilusat talve ning Tartu maratonil olen jälle stardis,” ütles Arvo pärast esimest Estoloppeti etappi.

Selle aasta talv ei ole oludega hellitanud. Enne Marcialonga maratoni sai vanameister ikkagi mõnedsajad kilomeetrid kirja. “Harjutada olen saanud suhteliselt vähe ikkagi. Mingi 300 kilomeetrit meie kehva talve juures olen kokku saanud ning ära olen kasutanud kõik võimalused. Olen käinud suusatamas Harku metsas, koduses Viimsis Karulaugu ja Tādu rajal, mõned korrad ka Kõrvemaal, kui olud lubasid,” ütles Arvo Raja.

Arvole meeldivad kõige rohkem ikka kodused Karulaugu rajad. “Kui lund oleks korralikult, siis selline hea vahelduv rada on kindlasti uus Karulaugu rada. See on neli kilomeetrit pikk, väga hea

profili ja mõnusate pikkade tõusudega. Seal ei pea ennast hingetuks sõitma, saab mõnusa treeningu teha. Kõrvemaal rajad sobivad ka hästi rahulikeks pikkadeks treeninguteks. Viimsi ja Harjumaa rajad ongi mulle ka kõige lähemal, kus harjutada” kirjeldas ta.

Omal ajal sai Viimsis kooli ikka suuskadel sõidetud

Suusatama hakkas Arvo juba lapsena. “Ilusate talvedega sai Viimsis suuskadel isegi kooli sõidetud, kokku umbes kuus kilomeetrit. Juba esimeses klassis võtsin osa ka Viimsis korraldatud suusavõistlustest. Nii et suusaarmastus on mul kogu aeg olemas olnud. Oma Viimsi naabrimehega, suusaprofessor Kaarel Zilmeriga, arutame tihtilugu suusamisega seonduvat,” rääkis ta minevikust.

Estoloppetil sõidetakse pooled etapid klassikalises ja pooled uisustiilis. “Just sel põhjusel harjutangi mõlemat. Sportlikult ma ei oskagi emba-kumba eelistada, tehniliselt on uisustiilis vähem muret

määrimisega. Klassikas peab suusk hästi pidama, aga ma olen püüdnud ikka mõlemat stiili treenida. Suvel treenin palju rullsuuskadel, osalen rogainidel, et talvel ei saaks keha šokki,” kirjeldas mees oma treeninguid.

Esimene Tartu maraton juba 41 aastat tagasi

Palun mehel meenutada oma esimest legendaarset Tartu maratoni: “See oli 1984. aastal, kui ma 23-aastaselt võtsin esimest korda osa Tartu maratonist. Töötasin sellel ajal kollektiivis, kus ametiühing korraldas bussisõidu maratonile, siis oligi kõik väga lihtne. Tollal anti start mitte Otepäält, vaid Matu väljalt. Käisin neli aastat järjest, siis jäid mõned aastad maratonid lumepuuduse tõttu ära, aga tänaseks päevaks on mul Tartu maraton juba 27 korda sõidetud.”

Millalgi 1990-ndate alguses, enne välismaratonidel osalemist, käis Arvo Lahtis suusatamise MK-etapil, kus olid kohal sellised korüfeed nagu Gunde Svan, Maurilio de Zolt ja teised. Nende nägemine mõjus emotsionaalselt väga võimsalt, kuidas nad võtsid ikka Lahti rada-de raskeid tõuse. 1990-ndatel õnnestus Arvol isegi Soome legendi Juha Mietoga Albus Jaak Mae korraldatud suusavõistlusel koos rajal olla ning pärast saunas mõnusalt juttu rääkida.

Estoloppet rajas teed Worldloppetile

Kui 1998. aastal alustas Estoloppeti sari, tegi Arvo endale sarja passi ning alustas Estoloppeti meistriks pürgimist. Mees on kohal käinud kõikidel maratonidel, mida selles sarjas on peetud. Päris mitu aastat sai korralikult suusatatud ning siis tekkis trennikaaslastega mõte panna end proovile ka mõnel välismaisel maratonil. “2006. aastal te-

gin omale Worldloppet passi ning veebruaris, kui oli Estoloppeti sarjas üks vaba nädalavahetus, saigi mindud Soome Finlandia-hiihto võistlusele. Sealne maraton oli 62 km pikk,” meenutas ta.

Pärast Soome legendaarset maratoni alustas Arvo Worldloppet sarja passi templite kogumist. “Mõnda aega oli vahe sees, sai sõidetud Estoloppeti maratone, alati kohal oldud ja ei tahtnud pooleli jätta. 2014. aastal jäi Haanja maraton lumepuuduse tõttu ära. Info tuli esmaspäeval, päev hiljem olin Sparta harrastajate suusatreennis, kui mulle pakuti võimalust osaleda Vasaloppetil.

Arvole meeldivad kõige rohkem ikka kodused Karulaugu rajad.

Trenni oli korralikult tehtud ja nii sai täiesti eksprompt mindud maailma kõige legendaarsemale suusamaratonile, mille pikkus on 90 kilomeetrit. Aega selle läbimiseks kulus natuke üle kuue tunni, nii et õnnestus see niinimetatud suveniirmedal ka kätte saada, mis tähendab maakeeli, et õnnestus lõpetada 50 protsenti või alla selle võitja ajast hiljem,” ütles Arvo.

Ka maakera kuklapoolel saab suusutada

Kõlab uskumatult, aga ka Austraalias ja Uus-Meremaal saab Worldloppet sarjas suusutada. World-

loppet meistriks saamisel on vaja osaleda kümnel sarja maratonil, millest üks peab olema sõidetud väljaspool oma kodukontinenti. “2015. aastal sai sõidetud märtsi lõpus Norras Birkebeineri maratonil. Seejärel tulid juba Dolomitenlauf Austrias, siis maraton Saksamaal ja Šveitsis. Seejärel hakkas meistritiitel juba rohkem silmapaile kerkima ja isu läks suuremaks. 2023. aastal sai Worldloppet sarjas maailma kuklapoolele suusatama mindud, Austraaliasse ja Uus-Meremaale. Nii sain korraga kaks maratoni kätte. Need toimusid augusti lõpus ja septembris. Austraalias oleks maraton peaaegu ära jäänud. Asukoht oli umbes 340 km kaugusel Melbourne’ist sisemaal mägedes, kus oli päris lumi. Korraldajad tahtsid võistluse kehva lumeolude tõttu ära jätta, meie olime aga suure seltskonnaga Eestist kohale läinud. Eesti Worldloppet kontor sai korraldajatega siiski kokkuleppele teha avatud raja sõit – igaüks möödab ise oma sõidu ära, sõitma pidi vähemalt 21 km ja saime templi passi. Nädal hiljem olime juba Uus-Meremaal. See oli meie jaoks ikka pidu,” kirjeldas mees imelist kogemust.

Hiljuti läbitud Marcialonga Itaalias oli Arvo Raja jaoks kirss tordil. Itaalias oli ka lumepuudus, paarmeetrine lumeriba lageda välja vahel, vihma sadas, aga seda väärtuslikum on see medal ja meistritiitel talle.

24. veebruaril libisevad Arvo Raja suusad üle oma elu 143. suusamaratoni stardijoone. Palju edu Arvole!

Alutaguse
maraton 2018.

Marcia Story sõiduks registreeritud Estonia puusuusad.

Möödunud aastal sai vaimse tervise tuge pea 300 viimsilast

HEAOLU Viimsi vald koostöös sotsiaalministeeriumiga pakkus 2024. aastal tasuta vaimse tervise teenuseid, et parandada elanike psühhosotsiaalset heaolu ja vaimset tervist. Vaimse tervise teenuseid osutati möödunud aastal 294-le Viimsi valla elanikule ja kokku toimus peaaegu 1000 kohtumist.

Silva Sildmaa

rahvatervise
peaspetsialist

Viimsi vallavalitsuse eesmärk on jätkata elanike vaimse tervise toetamisega ja tasuta teenuste pakkumisega. Täpsemat infot teenuste jätkumise kohta ja game lähiajal valla infokanalites. Palusime möödunud aastale tagasi vaadata erinevatel teenusepakkujatel ja avaldame selles ja järgmises Viimsi Teatajas nende mõtteid ja tähelepanekud.

Psühholoog Jane Alop: “Ka viimsilased nutavad”

“Möödunud aastal oli vallaelanikel võimalik osaleda tasuta psühholoogilisel nõustamisel, mille eesmärk oli ennetada psüühikahäirete tekkimist ja vajadusel abistada inimesi neile sobiva vaimse tervise teenuse leidmisel. Enamik klientidest käis nõustamisel 2–4 korda, üksikutel juhtudel ka pikema aja jooksul. Selline sagedus vastab ka psühholoogilise nõustamise eesmärgile – pakkuda lühiajalist tuge keerulise olukorraga toimetulemiseks kõige asjakohasemal ja kättesaadaval viisil,” kirjeldab psühholoog Jane Alop.

Olopi sõnul ei erine viimsilaste mured mujal Eestis elavate inimeste oma-

Muusikaterapia lahendab vaimse tervise probleeme. Foto: Viimsi teraapiakeskus

dest – rahulolematuse oma lähisuhetega, raskused laste kasvatamisel ning ärevus või depressioon. Mitmed kliendid olid saanud pöördumiseks soovitusel oma perearstilt, keda tuleks märkamise ja suunamise eest tunnustada. Tablett võib aidata raskustega paremini toime tulla, kuid ei lahenda tegelikku probleemi. Muutuse tegemiseks peab inimene aru saama, mida ta tegelikult tahab. Aga selle sõnastamine võib osutuda ootamatult raskeks.

Sageli lahkuvad kliendid nõustamiselt üllatunult, kuna pole osanud oma probleemi olulist külge varem näha. “Psühholoogi ülesanne on aidata klienti mõtete ja tunnete korrasdamisel ning seeläbi parima lahenduse leidmisel. Psühholoog ei ole erapooletu, ta on kõikide osapoolte poolt ja otsib koos kliendiga *win-win* ehk kõik võidavad lahendusi,” kirjeldab Alop.

Psühholoogi sõnul on meie elu kardinaalselt muutunud. “Meie kodud on täis mugavusi, meie töökohad soojad ja valged, meie liiklusevahendid on suh-

teliselt turvalised jne. Kõik, mida mõjutab tehnika areng, on muutunud paremaks. Kuid kõik, mis on seotud meie suhetega, on justkui muutumas halvemaks. Riigid ja rahvad sõdivad, meie abielud ja paarisuhted ei püsi, meie lapsed eelistavad viibida virtuaalmaailmas ja räägivad enesetapust, me ise tunneme pidevalt ärevust, mõnikord lausa paanikat. Eesti riik püüab oma inimesi sellel keerulisel ajal erineval viisil toetada,” ütleb Alop ja toob näiteks Peaasi.ee vitamiinikampaania, mis algas 17. veebruaril.

Kampaania eesmärk on meelde tuletada, mida meie vaimne tervis heaoluks vajab ning mis on need tegevused, millega saame end ise paremini tasakaalus ja rõõmsana hoida. Need teadmised ja oskused on meis kõigis olemas, aga tormakas elutempos tuleb neid vahel lihtsalt teadlikult meelde tuletada.

Järgmises Viimsi Teatajas saavad sõna Viimsi Teraapiakeskus, diakoonia-keskus ja perenõustaja Elis Tenso.

Pane jooksutossud valmis – E-Lux Viimsi jooksub rajale!

SPORT Avatud on registreerumine traditsioonilisele Viimsi jooksule, mis toimub 4. mail Viimsi staadioni ümbruses ja pakub võimalust võistlemiseks nii lastele kui ka täiskasvanutele.

Mihkel Reile

Viimsi rahvaspordisarja korraldaja

Kevad ei ole enam mägede taga ja praegu on parim aeg panna end kirja tulevase hooaja spordiüritustele. Viimsi elanikel on sel aastal suurepärane võimalus osaleda Viimsi rahvaspordisarjas, mille eesmärk on tuua kokku inimesed üle terve valla, tugevdada ühtsustunnet ja tunda rõõmu koos sportimisest.

Jooksuhooaja avab traditsiooniline E-Lux Viimsi jooksub, mis toimub juba pühapäeval, 4. mail Viimsi staadioni ümbruses. Sel aastal ootab Viimsis jooksuõpru uus rada, mis pakub imelisi vaateid Viimsi loodusele mõnusas koduses atmosfääris.

Samuti on võistluskeskus viidud staadionilt välja, et kõik jooksjad ja kaasaelajad saaksid ürituse melu täiel rinnal nautida. E-Lux Viimsi jooksub on ideaalne võimalus nautida jooksmist

kaunil mereäärsel rajal, tunda rõõmu liikumises ja osa saada hoogsast jooksupoost.

Varajane registreerimine tagab sulle kindla koha stardis. Registreeri end veebilehel www.sportdisarjad.ee/viimsi ning tule veeda kevadine pühapäev koos teiste liikumissõpradega!

Lastedistantsi osalustasu on 10 eurot, ülejäänud distantside osalustasu on 29 eurot. Starditasu sisaldab osavõtumedalit, stardinumbrit, meditsiinilist julgestust, ajavõttu (v.a lastejooksul), finišeeruja auhinna lauda, joogi- ja meeleolupunkte rajal, parimate autasustamist ning elektroonilist väljatrükitavat diplomit.

Meelolupunktid aitavad end rajal hästi tunda

On oluline, et iga osaleja tunneks end jooksurajal hästi – seetõttu ootavad jooksjaid mitmed meeleolupunktid, mis hoiavad energiat üleval ja annavad innustust kuni finišijoone ületamiseni. Lisaks saavad kõik lõpetajad auhinna laualt endale meelepärased preemiad valida.

Jooksuürituse nimetoetaja on sel aastal E-Lux, sarnaselt populaarsele Peetri jooksule, mis toimub 1. juunil. Paarisjooksuna toimuvatel üritustel on sarnane ülesehitus, suur rõhk meele-

olupunktidel, rikkalikul auhinna laual ja professionaalsel korraldusel.

E-Lux Viimsi jooksub on osa Viimsi rahvaspordisarja kolmest etapist. Sarjas on kolm etappi: suusatamine, jooksmine ja maastikurattasõit. Igal etapil koguvad osalejad punkte sarja üldarvestuses, parimaid autasustatakse iga etapi lõpus ja kogu hooaja kokkuvõttes.

Viimsi suusapäeva toimumise aeg sõltub ilmaoludest ning täpsemast kuupäevast teavitame eraldi. Viimsi rattapäev toimub 6. augustil. Viimsi rahvaspordisarja korraldab AeroBike Team, üritust toetab Viimsi vald, E-Lux Kodutehnika, AS Filter ja Matkafy Laternamatkad.

E-Lux Viimsi jooksu distantsid

- Distantside valik on mitmekesine ja oodatud on kõik liikumishuvilised alates väikelastest kuni igas vanuses harrastajate ja sportlasteni välja.
- Põhidistants: 10 km (2 ringi)
- Lühike distants: 5 km (1 ring)
- Noortedistants: 5 km (1 ring)
- Lastedistants: 300 m

Hübridikonverents aitab targalt valmistuda pensioniks

Sotsiaalministeerium korraldab 12. märtsil hübridikonverentsi “Pensionipäev 2025”, mille eesmärk on suurendada teadlikkust pensionisüsteemist ning julgustada inimesi tegema teadlikke otsuseid.

Konverentsi sihtgrupiks on eelkõige noored ja keskealised, kes saavad seeläbi varakult teadlikult oma pensionipõlve planeerida. “Pensionipäeva” teemad on seotud pigem investeerimisega, mis ühe oma majandusliku tuleviku kindlustamise võimalusena aina populaarsemaks on saanud. See mõistagi ei tähenda, et noorte kõrval ei võiks konverentsil osaleda ka vanemaealised, kui investeerimine pakub huvi.

Käesoleval aastal toimub konverents juba teist korda ning suuremalt kui möödunud aastal. Päev kestab 9.30–16.30. Kavas on erinevad arutelud, esitlused, kogemuslugu, töötuba. Kogu päeva vältel on avatud küsimuste ja vastuste voor, mis võimaldab saata esinejatele küsimusi ning saada vastuse igaühel tema kõige olulisematele küsimustele.

Veebiülekanne vahendusel tuuakse sündmus kõigile huvilistele kodule kohta kätte, et sõprade-tuttavate või kasvõi naabritega kokku tulla ja üheskoos konverentsi vaadata. Kui füüsiliselt mitmekesi kokku tulla, tekib ka arutelu ning kasutegur on suurem, kui üksinda oma ekraanilt konverentsi vaadata.

Viimsis toimub “Pensionipäev 2025” ühisvaatamine hoolekandekeskuse Haabneeme päevakeskuse ruumides (Kesk tee 1). Kohalik ei ole juhuslik, sellega soovime tõsta ka nooremate seas teadlikkust sellise keskuse olemasolust ja tegevusest. Seega julgustame kõiki noori ja teisi tulevase pensionäre minema 12. märtsil päevakeskusesse. “Pensionipäev 2024” kokkuvõtte ja teemadega saab tutvuda sotsiaalministeeriumi veebilehel <https://www.sm.ee/pensionipäev-2025>.

Täiendavat infot sotsiaalse heaolu aasta sündmustest avaldame kodulehel viimsi.ee/sotsiaalse-heaolu-aasta-2025 ja FB-s.

Lemmi Park

sotsiaaltöö peaspetsialist

Viimsi lennukate ideede diskussioon tuleb taas

Noortevolikogu korraldab taas Viimsi Innukate Ideede Diskussiooni (VIID), mis toimub 18. märtsil Viimsi raamatukogus.

Maailmakohviku meetodil toimuva VIIDi eesmärk on koguda Viimsi noorte arvamusi ja ideid erinevate kitsas- ja arenduskohtade üle ning neid võimalusel ellu viia. VIID toimub sel aastal Viimsi raamatukogus 18. märtsil kell 11–13. Varasematel aastatel on arutatud noorte vaimse tervise, õpilaste ja õpetajate suhte, kergliiklejate turvalise liiklemise, aga ka valla transpordi ning vaba aja veetmise võimaluste üle. Ka seekord arutletakse teemalaudades. Seekordse VIIDi fookuses on noorte enda valitud olulisimad teemad: vaba aja veetmine Viimsis, haridussüsteem ja kool, ohutu liiklemine Viimsis, muu.

Viimsi noortevolikogu ootab üritusest osa võtma noori vanuses 13–26, noortega tegelevaid spetsialiste, vallavalitsuse töötajaid, vallas töötavaid oma ala spetsialiste ning lihtsalt nimetatud teemadest huvitatud vallaelanikke.

Üritusel saadud sisend kogutakse ja esitatakse Viimsi vallavalitsusele, kellega koos hakatakse võimalikele kitsaskohtadele lahendusi otsima.

Kujundame Viimsi tuleviku üheskoos, kohtume VIIDil!

Olga Simagina

Viimsi noortevolikogu aseesimees / VIID 2025 peakorraldaja

VIID 2025

VIIMSII INNUKATE IDEEDE DISKUSSIOON

18. MÄRTS

VIIMSII RAAMATUKOGU
11.00-15.00

VIID 2025 TEEMALAUAD:

- Vabaaja veetmine Viimsis
- Haridussüsteem ja kool
- Ohutu liiklemine Viimsis
- Muu

ROHKEM INFOT LEIAD:

VIIMSII NOORTEVOLIKOGU

@VIIMSINOORTEVOLIKOGU

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Teostame viljapuude ja hekkide lõikust, puude raiet ja pügamist, kändude freesimist, töid väikelaaduriga ja teisi haljastustöid. Tel 5563 7666, www.ifhaljastus.ee.

Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hool-dus- või kujunduslõikus, harude toestamine, kändude freesimine, hekkide pügamine, vilja-puude hooldus. Olemas vastutuskindlustus. Võta ühendust ja vaatame koos üle! Tel 525 1330, marek@mw.ee.

Viljapuude lõikamine, hekkide pügamine, haljastustööd. Pikaajaline kogemus, kvaliteetne töö. FB Toomas Kirotar, tel 5564 7029, toomas.kirotar@gmail.com.

Teostame hekkide ja viljapuude lõikustöid, pikaajaline töökogemus. Tel 521 6037.

Hekide ja viljapuude lõikus, muru rajamine, võsalõikus jpm. Meil on palju rahulolevaid kliente. Küsi pakkumist tel 5396 2258, Raido, rohelineemerald@gmail.com või uuri lisa www.rohelineemerald.com.

Pakun muruniitmise ja trimmerdamise teenust, kevadel ja sügisel ka lehekoristust. Helista ja küsi lisa tel 5399 3595.

Pakun hekkide, pöösaste ja õunapuude hool-duslõikuse teenust, soovi korral ka peenarde hooldust. Helista ja küsi lisa tel 5397 7347.

Kevadine viljapuude hooldus- ja noorenduslõi-kus ning võra kujundamine. Tel 5551 8638.

Lumetõrje katustelt. Vaata lisaks kpekatuspesu.ee. Tel 5638 8993.

Ost, müük

Ostame igas seisus autosid. Kustutame ARK-ist litsentsi alusel. Tallinn ja lähikübrus. Tel 5823 8310.

Ostan rinna-märke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektsio-neerimise esemeid. Parima hinnaga! Võib pak-kuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostan vanavara: uuemad ja vanemad raa-matud, postkaardid, märgid, mündid, margid, heliplaadid, mänguasjad, nõud, keraamika, kunst, käekellad jm. Tel 514 0618, Andres.

Müüa kvaliteetseid kaminapuid tasuta trans-pordiga üle Eesti. Osta soodsalt meie e-poest www.kaminapuid24.ee.

Ehitus, remont

Kutsetunnistusega korstnapühkija 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik, tehtud töö registreerin Päästeametis. Redelite kasutamise võimalus. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Vahetan boilerid, WC-potte, segisteid, vala-muid; pesumasinate ühendamine ja vanade äravedu, väiksemad elektritööd. Tel 5904 8011, e-post looduse.3@gmail.com.

Elektritööd: projekteerimine, paigaldamine ja hooldus. Energiakulude audit ja nõustamine, sise- ja välielektritööd, elektriautode laadlajad, valgustus- ja nutikodu lahendused, tänavavalgustus. Tel 5315 2851.

Pakun maalri- ja siseviimistlustöid Viimsi ja Harjumaa piirkonnas. Soovi korral lisaks kon-sultatsioon ja erinevate lahenduste pakkumine. Oman 20+ aastat töökogemust. Huvi korral kontakteeru julgelt: tel 5452 6801, Kristo.

Tänavakivide paigaldus ja parandustööd. Teede ja platside ehitus. Kivide müük. Haljas-tustööd. Tel 5667 6629, info@viimsikivi.ee, www.viimsikivi.ee.

Pensionil olev atesteeritud kogemustega elektrik ootab pakkumist (tööampsu) erinevate elektritööde osas. Hind soodne. Huvi korral tel 5646 1245, Riho.

Muud teenused

Pikaajalise töökogemusega matemaatikaõpe-taja annab eratunde Viimsis 5.–9. klassi õpi-lastele. Aitan korjata põhikooli lõpueksamiks. Hind kokkuleppel. Lisainfo tel 5340 0165, Mare.

Kogemustega õmbleja Haabneemes teeb õmblus- ja parandustöid ning õmbleb kodu-tekstiile. Tel 524 2109, Heljo.

Koduteenusena juuste lõikuse eakale ning puuetega abivajajale. Tel 5592 8588, Kaie.

Muu

MTÜ Katkenud Liin ootab nii headelt inimes-telt kui ka tegusatelt ettevõtetelt annetusi nõrgematele. Toetus ja abi on mõeldud neile, keda on tabanud kodu kaotus. Tee oma panus täna, nüüd ja praegu! Oma annetuse saad teha MTÜ Katkenud Liin arvele EE961010220303672222.

Elust jäljetult ükski ei lähe.
Ikka midagi järele jääb.
Sealpoolse säraval tähel
oma maapealseid jälgi ta näeb.

Mälestame pikaajalist tublit treenerit
ja head kaasteelist

Elina-Lehta Kaasikut

04.12.1941–11.02.2025

Viimsi hoolekandekeskuse
Haabneeme ja Randvere
päevakeskuse pere

Parim viis viimsilasteni jõudmiseks on reklaam Viimsi Teatajas!

Telli oma toote või teenuse reklaam juba täna.

Vaata lisaks: viimsi.ee/reklaamihinnad

- Kas sina teadsid, et Viimsi Teataja:
- on viimsilaste seas kõige kõrgemalt hinnatud infokanal
 - Viimsis toimuva kohta
 - tiraaž on 10 860
 - ilmub kaks korda kuus
 - on 24-leheküljeline
 - on vallaelanikele tasuta

Viimsi Teataja

TEISIPÄEVAL,
4. MÄRTSIL
KELL 12.00
LUBJA MÄEL

Lõbus VASTLAPÄEV

SPORTILIKUD MÄNGUD,
LÖRKEJUTUD, HERNESUPP
JA VASTLAKUKKEL

JALUTUSKÄIK MÄELE
ALGAB KL 11.00
HAABNEEME
PÄEVAKESKUSE ÕUULT.
PALUN VÕTKE
KAASA KÖNNIKEPID.

RAIMO TANN 517241 RAIMO@PAENURME.EE
LEHTE JÕEMAA 56240688
LEHTE.JOEMAA@VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS.EE

VIIS JA SÕNA

Haabneeme
päevakeskus tähistab
emakeele päeva

EESTI
SÕJAMUSEUMIS

ESINEVAD
GUIDO KANGUR
OLEG PISSARENKO

Sissepääs
TASUTA

14.03
REEDE
14:00

Lehte Jõemaa 56240688
lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

PAASTUMAARIJAPÄEV
TÄHISTAMINE

PANNKOOGIHOMMIK VALGE RÄTIKU JA KORVIGA

25
MÄRTS

11.00
KELL

VIIMSI
HOOLEKANDEKESKUSE
TEAVITUSPÄEV
HAABNEEME ALEVIKUS
KOGUNEMINE 10.00
I KORRUSE SAALIS

LEHTE JÕEMAA 56240688
LEHTE.JOEMAA@VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS.EE

**JUTUTUBA
KOHVI
JA PIRUKAGA
RANDVERE
PÄEVAKESKUSES**

**KOLMAPÄEVAL
12.03.2025
KELL 11.00**

**KÜLLA
TULEB
MÄRT
TREIER**

Eesti Vabariigi sünnipäeval

24. veebruari päikesetõusul

Randvere külakeskuse lipuplatsil pidulik
lipuheiskamine

*Tõsta lipp! Las aja käänul
lehvib tõutus tuulte väänul
üle mandri, üle vee...*
G. Suits

MTÜ Randvere Külaselts **meie**

President Lennart Meri 96

mälestuskontsert

Laupäeval,
29. märtsil 2025 kell 19
EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

Viimsi valla aukodaniku President
Lennart Meri preemia väljakuulutamise

esinevad
Mari Jürjens
Andre Maaker
Marti Tärn
Aivar Surva

Sissepääs tasuta
Peale kontserti pakutakse
Rannarahva muuseumis
kohvi ja kringlit

Foto Tiit Veermäe

**VIIMSI
VALD**

Veebruar/märts Viimsi Huvikeskuses

Üritused

- Elektroonika töötuba – klaver 21.02 kell 18.00
- Exceli töötuba edasijõudnutele 25.–26.02 kell 10.00
- Tantsuõhtu “Kodune maa” 28.02 kell 19.00
- Kodu korda KonMari meetodi abil 12.03 kell 18.00

Etendused / kontsert

- Lavastus “Paradiis” 04.03 kell 19.00
- Lottemaa kontserttuur 08.03 kell 11.00
- Komöödia “Päikesepoisid” 08.03 kell 18.00
- Etendus “Lumevangis” 14.03 kell 19.00

Koolivaheaja linnalaagrid

- Viimsi linnalaager 7.–13. aastastele koolilastele 25.–27.02 kell 10–16
- Tekstiili taaskasutusala loovuslaager koolilastele 1.–2.03 kell 10.00

Näitused

Rahvusvaheline kassinäitus
22.–23. märtsil

Näitus “Saar, mis jääb südamesse”
avatud 28. märtsini

Rein Mägari akvarellide näitus
avatud 4. aprillini

Viimsi Huvikeskus
Nelgi tee 1, Viimsi
Tel. 6 028 838
viimsi@huvikeskus.ee

Viimsi Artium
viimsiartium.ee

EPLIK/ VÕIGEMAST/ KOIKSON

15.03 kl 19

VHK KEELPILLIORKESTER/DIRIGENT RASMUS PUUR

LIVE @ViimsiArtium

Piletid Piletikeskusest

**VIIMSI
UISUVÄLJAK**

Randvere tee 9b

**avatud
P-N 10–20
R-L 10–22**

ICE CYCLE

Täispilet

6.50 eurot

Sooduspilet

õpilased, pensionärid,
osalise töövõimega isikud
dokumendi esitamisel

3.50 eurot

10 korra kaart

täiskasvanud/õpilased,
pensionärid, osalise
töövõimega isikud
dokumendi esitamisel

50/28 eurot

Kuni 3-aastased lapsed

tasuta

Perepilet

kahele täiskasvanule ja kuni
neljale lapsele kuni 16a

15 eurot

Perepilet + uisurent

kahele täis-
kasvanule ja kuni
neljale lapsele
kuni 16a

20 eurot

Uisurent

4 eurot

Tugiraam

tasuta

Õpilaste grupid

eelneval
kokkuleppel

tasuta

Valla pensio närid

E-R kell 10-12

tasuta

Facebook: @Viimsiuisuväljak
Kontakt: info@uisutama.ee

 **VIIMSI
VALD**

Tee kink Viimsi loodusele,
kogukonnale ja iseendale ning soeta

NIMEPUU TAMMEDE PARKI

Vaata lisaks
tammedepark.viimsi.ee

LUMEN

— JUBA 32 AASTAT —

Sinu HAMBAKLIINIK Viimsis

KONSULTATSIOON ja RAVIPLAAN

HAMBA- ja JUURERAVI

PROTEESIMINE

KERAAMILISED KROONID JA TÄIDISED

KIRURGIA ja IMPLANTATSIOON

CAD/CAM HAMBALABOR

MÜOFUNKTSIONAALNE RAVI

HAMMASTE JOONDAMINE

3D RÖNTGEN jne

Asume Viimsi Äritares ja Viimsi SPA majas

Helista **601 1812** ja vaata www.lumen.ee

Oleme Tervisekassa lepingupartner. Tegevusluba nr: Lo2451
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

**laane
serva**
Metsikult kodune

TULE
LAANESERVA
KLIENDI-
PÄEVALE

1.03
kl 12-15

laaneserva.ee

RIDAEELAMUD
ON VALMIS

MÕLGIMEISTER.EE

PAINTLESS DENT REPAIR

Mõlkide eemaldamine autolt
tehasevärvi kahjustamata

- Parklamõlgid
- Rahe- ja tormikahjustuste mõlgid
- Muud väiksemad mõlgid ja muljumisjäljed

Dentmaster OÜ
Randvere, Viimsi vald
+372 53 833 799
info@dentmaster.ee

www.dentmaster.ee

Vajad uut vihmavee-
renni või katuselt
lumetõkked
puudu?

- Katuseredelid
- Lumetõkked
- Vihmaveerennide paigaldus
- Käiguteed ja platvormid

527 1059
info@vihmaveerennid.ee
vihmaveerennid.ee

Soeta 10x päevaprae kaart ID-kaardile!

10 praadi = 75€
(tavahind 8,50€ / praad)

VIIMSI SPA
restoran

VIIMSI SPA
ilukeskus

Loe lähemalt spatallinn.ee

SÕBRAKUU PAKKUMISED ALATES -20%

- ♥ Sõbrapäeva Bali SPA DeLuxe - eriline kehahoolitsus kahele
- ♥ Sõbrapäeva Sära Pakett - Guinot Flash Beauty näohoolitsus

DELICE

11.02–03.03.2025

Kiluvõileib, 8 tk Delice 190 g -33% 1,99 tavahind 2,99 / 10,47/kg	Delice'i originaalburger Delice 260 g -30% 2,99 tavahind 4,29 / 11,50/kg	Krevetisalat Skagen Delice kg -33% 19,99 tavahind 29,90	Nuudlid kana ja krevettidega Delice 400 g -20% 3,99 tavahind 4,99 / 9,98/kg
Leib Marguerite terade ja seemnetega Delice Pagarid ~390 g -12% ~3,74 tavahind ~4,29 / 9,59/kg	Maasika-vanilli südameke Delice Pagarid ~107 g -21% ~1,18 tavahind ~1,50 / 10,99/kg	Kohvioad Qualita Oro Lavazza 1 kg -31% 18,49 tavahind 26,90	

Pakkumised kehtivad 11.02–03.03.2025 või kuni kaup jätkub. Pildidel on illustreeriv tähendus.